LENTOPALLON SÄÄNNÖT CASEBOOK

2016 Versio

4.4.2016

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE 4

SÄÄNTÖJEN SOVELTAMISEN TEOREETTISET PERIAATTEET 5

MUUTOKSET 6

CASET 7

1 OSALLISTUJAT . . . 7
Kielletyt esineet (1.1-1.2) . . . 7
Kapteeni (1.3-1.7) . . . 7
Valmentaja (1.8-1.13) . . . 8
2 PELIMUOTO . . . 9
Arvonta (2.1) . . . 9
Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet (2.2-2.7) . . . 9
3 PELITAPAHTUMAT . . . 10
Pallon pelaaminen (3.1-3.10) . . . 10
Tunkeutuminen vastustajan pelialueelle (3.11-3.12) . . . 12
Pelaaja verkolla (3.13-3.22) . . . 12
Syöttö (3.23-3.29) . . . 14
Hyökkäys (3.30-3.34) . . . 15
Torjunta (3.35-3.46) . . . 16
4 PELIKATKOT JA VIIVYTYKSET . . . 18
Vaihdot (4.1-4.22) . . . 18
Aikalisät ja tekniset aikalisät (4.23-4.24) . . . 23
Virheellinen katkopyyntö (4.25-4.26) . . . 23
Loukkaantumiset (4.27-4.29) . . . 23
Pelin viivyttäminen (4.30-4.33) . . . 25
Ulkopuolinen häirintä (4.34-4.36) . . . 26
5 LIBERO . . . 26
Libero (5.1-5.24) . . . 26
6 OSANOTTAJIEN KÄYTTÄYTYMINEN . . . 31
Osanottajien käyttäytyminen (6.1-6.9) . . . 31
7 TUOMARIT JA HEIDÄN VELVOLLISUUTENSA . . . 33
Tuomarit ja heidän velvollisuutensa (7.1-7.10) . . . 33

8 ERIKOISTILANTEET 35
Erikoistilanteet (8.1-8.5) 35
9 LAAJENNETUT CASET 36
Laajennetut caset (9.1-9.26) 36
10 TABLETIN KÄYTTÖ 45
Tabletin käyttö (10.1-10.8) 45
11 ERIKOISTILANTEITA SUOMESTA 47
Pelin häiritseminen (11.1) 47
Ulkopuolinen häirintä (11.2) 47
Verkkotuomarin tehtävät (11.3) 47
Pallon pelaaminen vastustajan puolella (11.4) 48

ESIPUHE

Lentopallo on loistava peli - kysypä vain niiltä miljoonilta ihmisiltä, jotka pelaavat sitä, katsovat sitä, analysoivat ja tuomaroivat sitä. Peliä on viime vuosina edistetty aktiivisesti ja kehitetty valtavasti yhdeksi huippukilpailukykyisimmistä urheilumuodoista. Lisääntynyt jännitys, nopeus, räjähtävät suoritukset, puhdas ja terve imago ja valtavat TV:n katsojamäärät ovat luoneet pysäyksen kehittää peliä edelleen, tehdäksemme siitä yksinkertaisemman ja houkuttelevamman vieläkin laajemmalle yleisölle.

Kuitenkin, oikea ja yhdenmukainen sääntöjen soveltaminen maailman näyttämöllä on myös erittäin tärkeää pelin jatkokehitykselle. Tämä Casebook uudessa kysymys & vastaus -muodossaan on kokoelma pelitapahtumia ja niiden virallisia tuomioita, jotka sääntökomissio on viimeisimmän sääntökirjan pohjalta hyväksynyt. Nämä tuomiot laajentavat ja selkeyttävät virallisten sääntöjen henkeä ja tarkoitusta, ja ovat virallisia tulkintoja, joita tulisi noudattaa kaikissa tulevissa kilpailuissa.

Tämä on kolmas "lyhyt versio" casebookista, mutta perustuu edelleen samaan vuosien 2013-2016 sääntötekstiin, jonka FIVB:n kongressi hyväksyi syyskuussa 2012 ja siihen lokakuussa 2014 hyväksyttyihin muutoksiin.

Sandy Steel
FIVB:n sääntökomission presidentti

Casebook eli lentopallon tilannekirja on suomennettu englanninkielisestä versiosta mahdollisimman tarkasti.

Tämän version suomentajana on toiminut Jori Ostrovskij. Palautetta (virheet ym.) voi lähettää Jorille osoitteeseen jostrovs (a) gmail.com.

SÄÄNTÖJEN SOVELTAMISEN TEOREETTISET PERIAATTEET

Erotuomari on se, joka soveltaa sääntöjä käytäntöön. Sääntöjen oikea soveltaminen edellyttää, että erotuomari hallitsee säännöt virheettömästi ja soveltaa niitä ottelutilanteessa oikein ja päättäväisesti. Säännön 23.2.3 mukaan "Hänellä on valta tehdä päätös missä tahansa peliä koskevassa asiassa, myös sellaisessa, jota ei mainita pelisäännöissä." (Päätuomarin valtuudet; suom. huom.). Tämä edellyttää sääntöjen muodon ja käytännön soveltamisen perusperiaatteiden täydellistä hallintaa.

Muista, että tuomari pysyttelee taka-alalla, mutta samaan aikaan toimii tuodakseen pelin esiin parhaassa valossa ja lisää samalla pelin houkuttelevuutta suurelle yleisölle.

Haluamme pelin olevan suosittu - houkuttelevan show'n tekeminen on tapa, jolla siihen päästään.

CASEBOOK, VUODEN 2016 VERSIO

Vuoden 2016 casebook heijastaa niitä sääntöjä, jotka vuosien 2012 ja 2014 FIVB:n kongressi otti käyttöön. Vaikka muita sääntö- ja proseduurimuutoksia aina todennäköisesti harkitaankin, niin tehdäksemme peliä houkuttelevammaksi urheilun ja yhteiskunnan muuttuessa, on tarpeen muistaa, että tässä esitetyt tuomiot liittyvät niihin sääntöihin, jotka ovat voimassa *tänään*.

MUUTOKSET 2016 VERSIOSSA

Uusia ovat caset:
3.10.3
3.22.1
3.22.2
4.22.2
4.26.2
4.29.3
4.36
7.11
7.12
9.27
10.1-10.8 (tabletin käyttö)

Muutettuja tai täydennettyjä ovat caset:
2.7 (täydennetty)
4.2 (täydennetty)
5.1 (sanamuoto)
5.11 (sanamuoto)
5.24 (täydennetty)

Uudelleennumeroituja ovat caset:
3.22 -> 3.22.1
4.22 -> 4.22.1
4.26 -> 4.26.1
10.1 -> 11.1
10.2 -> 11.2
10.3 -> 11.3
10.4 -> 11.4

1 Osallistujat

1.1 Kielletyt esineet Onko sallittua käyttää sellaisia laitteita kuin jalkaproteesi, jalkatuki tai loukkaantuneen ranteen kipsisidos?	**Tuomio:** On, kunhan ne eivät aiheuta loukkaantumisriskiä pelaajalle itselleen tai muille pelaajille tai kyynärvarren tuen tapauksessa anna etua pallon kontrolloinnissa. Säännöt sallivat kuitenkin kompressoivien varusteiden käytön loukkaantumisten ehkäisyssä. FIVB:n virallisissa kilpailuissa niiden värin tulisi olla sama kuin peliasun vastaavien kohtien, esim. käsivarsisssa olevien suojien tulisi olla samanväriset kuin pelipaita; vastaavasti pelihousujen alla pidettävien varusteiden tulisi olla samanväriset kuin pelihousut. (Sääntö 4.5.1, 4.5.3)

1.2 Kielletyt esineet Saako pelaaja pitää sormessaan sormusta, joka todennäköisesti aiheuttaa vahinkoa?	**Tuomio:** Vahingoittumisriskin vuoksi pelaajan on poistettava sormus sormestaan tai teipattava se. (Sääntö 4.5.1)

1.3 Kapteeni Miten päätuomarin pitäisi suhtautua siihen, että pelikapteeni jatkuvasti kyseenalaistaa päätuomarin päätökset?	**Tuomio:** Mikäli käytös päätuomarin mielestä ylittää säännön 5.1.2 asettamat rajat, päätuomarin on varoitettava pelikapteenia säännön 21.1 mukaisesti. Mikäli käyttäytyminen jatkuu samanlaisena, pelikapteenia on rangaistava punaisella kortilla räikeästä käytöksestä (piste ja syöttö vastapuolelle). (Sääntö 5.1.2, 20.1, 20.2, 21.2, K.9)

1.4 Kapteeni Saako pelikapteeni pyytää tarkistamaan joukkueiden pelipaikat?	**Tuomio:** Kyllä saa. Joukkue ei kuitenkaan saa väärinkäyttää tätä oikeutta, ja yksityiskohtaista tietoa annetaan ainoastaan hänen omasta joukkueestaan. Vastapuolen pelipaikoista kerrotaan ainoastaan, ovatko ne oikeat vai ei. (Sääntö 5.1.2.2)

1.5 Kapteeni Saako pelikapteeni pyytää päätuomaria tarkistamaan vastapuolen pelijärjestyksen?	**Tuomio:** Saa, mutta ainoa vastapuolen pelijärjestyksestä annettava tieto on se, onko järjestys oikein vai väärin. Mitään informaatiota siitä, ketkä ovat etu- ja ketkä takapelaajia ei anneta. (Sääntö 5.1.2.2)

1.6 Kapteeni Kuinka pelikapteeni pyytää oikein ja kohteliaasti päätuomaria kysymään rajatuomarilta, näyttikö tämä virheen?	**Tuomio:** Pallorallin päätyttyä pelikapteeni voi kohottaa kätensä kohteliaalla eleellä pyytääkseen selitystä tuomion sääntötulkinnalle. Päätuomarin on kunnioitettava pyyntöä. (Sääntö 5.1.2.1, 20.2.1)

1.7 Kapteeni Ovatko tuomareiden päätökset lopullisia? Saako tuomari muuttaa päätöstään, jos joukkue protestoi?	**Tuomio:** Kyllä. Toisaalta joukkueet eivät saa protestoida tuomarien normaaleja päätöksiä vastaan. (Sääntö 5.1.2.1, 23.2.4)

1.8 Valmentaja Saavatko valmentajat käyttää viestintävälineitä ottelun aikana?	**Tuomio:** Tällaisten välineiden käyttö on sallittua.

1.9 Valmentaja Saavatko valmentajat puhutella verkkotuomaria ottelun aikana hänen päätöstensä tai protestien vuoksi?	**Tuomio:** Säännön 5.1.2 mukaan ainoastaan joukkueen pelikapteenilla on oikeus puhutella tuomareita ja pyytää selityksiä. Valmentajalla ei ole siihen oikeutta. (Sääntö 5.1.2, 5.2.3.4, 21.1, 21.2, 21.3)

1.10 Valmentaja Voiko apuvalmentaja tai pelaaja painaa summeria aikalisää varten?	**Tuomio:** Voi, mutta päävalmentajan täytyy näyttää virallinen käsimerkki. (Sääntö 5.2.1, 5.2.3.3, 5.3.1) (JS. On huomioitava, että kukaan muu joukkueen jäsen ei voi istua päävalmentajalle varatulla tuolilla.)

1.11 Valmentaja Voivatko apuvalmentaja ja muut myöskin seistä ja liikkua vapaa-alueella ottelun aikana?	**Tuomio:** Säännöt sallivat ainoastaan päävalmentajan liikkua vapaasti vapaa-alueella, hyökkäysrajan jatkeen ja lämmittelyalueen välillä. (Sääntö 5.2.3.2, 5.2.3.4, 5.3.1)

1.12 Valmentaja Missä valmentaja voi liikkua ottelun aikana?	**Tuomio:** Päävalmentajalla ja ainoastaan päävalmentajalla on oikeus liikkua vapaa-alueella ottelun aikana iskurajan jatkeen ja lämmittelyalueen välillä. Valmentajalla ei ole oikeutta mennä kentälle hoitamaan tehtäviään. Mikäli valmentaja yrittää ylittää nämä rajat, on häntä varoitettava pelikapteenin kautta. (Sääntö 5.2.3.4)

1.13 Valmentaja Jos valmentaja on loukkaantunut, voiko hän käyttää kainalosauvoja vapaa alueella hoitaessaan tehtäväänsä ottelun aikana?	**Tuomio:** Valmentaja saa käyttää kainalosauvoja seistessään tai kävellessään.

2 Pelimuoto

2.1 Arvonta Mitä vaihtoehtoja joukkueella on valittavissa arvonnan voittamisen jälkeen?	**Tuomio:** Arvonnan voittajalla on valittavana kolme eri vaihtoehtoa: 1) syöttö, 2) vastaanotto, **tai** 3) kenttäpuoliskon valinta. Vastapuoli suorittaa jäljelle jääneen valinnan. (Sääntö 7.1.2)

2.2 Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet Joukkueen passari pelipaikalla 1 seisoi selvästi pelipaikan 2 pelaajan etupuolella, mutta hyppäsi ilmaan juuri ennen syöttöhetkeä. Toimiko joukkue oikein?	**Tuomio:** Virhe. Kun pelaaja hyppää ilmaan, hän säilyttää sen paikan, jossa hän viimeksi kosketti kenttää. Vaikka takapelaaja siis oli syöttöhetkellä ilmassa, paikka, jossa hän viimeksi kosketti kenttää, on merkitsevä. (Sääntö 7.4, 7.4.2, 7.4.3)

2.3 Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet Keskimmäisen takapelaajan käsi kosketti syöttöhetkellä lattiaa selvästi vastaavan etupelaajan jalkojen etupuolella. Takapelaajan molemmat jalat olivat etupelaajan jalkojen takana. Onko tämä sallittu sijoittuminen vastaanottavalle joukkueelle?	**Tuomio:** Laillinen tilanne. Pelaajien keskinäinen sijainti määräytyy ainoastaan heidän lattiaa koskettavien jalkateriensä mukaan. (Sääntö 7.4.3, 7.5)

2.4 Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet Onko virhe, jos syöttöhetkellä pelaajan jalkaterä koskettaa vastapuolen kenttää?	**Tuomio:** Kyllä - virhe, koska syöttöhetkellä pelaajien täytyy olla omalla kentällään. Pelikentän (18x9) ja kenttäpuolen (9x9) välillä on ero. Pelaajien täytyy olla oman kenttäpuolensa sisällä ja tähän sisältyy oleminen keskirajan päällä tai kokonaan sen omalla puolellaan. (Sääntö 1.3.3, 7.4)

2.5 Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet Kun syöttö oli lähtenyt, kirjuri ilmoitti väärästä syöttäjästä. Mitä tapahtuu seuraavaksi?	**Tuomio:** Syöttö (ja piste) vastustajalle (joka suorittaa kiertovaihdon); virheen tehnyt joukkue korjaa pelijärjestyksensä. Kaikki virheellisen järjestyksen aikana tehdyt pisteet - mikäli ne voidaan päätellä. (Sääntö 7.7.1, 23.2.3)

2.6 Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet Joukkueelle annettiin väärää tietoa syöttövuorossa olevasta pelaajasta. Peli jatkui. Tämä väärä tieto havaittiin myöhemmin erässä. Mitä tapahtuu seuraavaksi?	**Tuomio:** Joukkueet pitää palauttaa mahdollisimman lähelle alkuperäistä järjestystä. Pistetilanne palautetaan siihen tilanteeseen, jossa väärä tieto annettiin. Pidettyjä teknisiä aikalisiä ja annettuja sanktioita ei peruta, mutta tavalliset aikalisät ja pelaajavaihdot, jotka suoritettiin väärän tiedon antamisen jälkeen, perutaan. Nämä tapahtumat merkitään pöytäkirjaan.

2.7 Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet Joukkueet eivät olleet valmiina pelaamaan, koska viisi tai seitsemän pelaajaa oli kentällä, kun päätuomari oli valmis viheltämään syöttöluvan merkiksi. Mitä olisi pitänyt tapahtua?	**Tuomio:** Päätuomarin pitäisi viheltää syöttöluvan merkiksi, kun hän on varma että joukkueet ovat valmiita pelaamaan ja syöttäjällä on pallo hallussaan. Koska päätuomari huomasi virheen *ennen* syöttölupavihellystä, hänen täytyy antaa viivytyssanktio virheen tehneelle joukkueelle. Seuraavaksi syöttävä joukkue riippuu viivytyssanktion laadusta. Jos päätuomari kuitenkin viheltää syöttöluvan merkiksi kun joukkueella on viisi tai seitsemän pelaajaa kentällä, hänen täytyy pysäyttää palloralli välittömästi ja tuomita uusi pallo ilman mitään seuraamuksia. Jos tilanne huomataan pallorallin jälkeen, pallo perutaan ja pelataan uudestaan ilman seuraamuksia.(Sääntö 7.5, 7.7, 12.3, 12.4.3)

3 Pelitapahtumat

3.1 Pallon pelaaminen Ensimmäisen kosketuksen jälkeen pallo meni antennin ulkopuolelta verkon toiselle puolelle. Passari juoksi pallon perään vastapuolen vapaa-alueelle ja yritti palauttaa pallon - mutta se meni vastapuolen kenttää ja verkkoa kohti. Päätuomari vihelsi ja näytti 'pallo ulkona'. Millä hetkellä pallo on 'ulkona'?	**Tuomio:** Tämä pallo meni 'ulos', kun se kokonaisuudessaan oli vapaa-alueen ulkopuolella vastapuolen kenttäpuolella (eli vastapuolen kentän yllä). Pallo olisi myös ollut ulkona mikäli se osuisi vastapuolen pelaajaan vapaa-alueella, kunhan hän ei yrittäisi estää joukkuetta palauttamasta palloa omalle puolelleen. (Sääntö 10.1.2, 10.1.2.2)

3.2 Pallon pelaaminen Voiko pelaaja laillisesti lyödä palloa alakautta kämmen ylöspäin käännettynä?	**Tuomio:** Kosketus on tuomittava pallokontaktin laadun perusteella, eli onko pallo kopattu ja/tai heitetty. Päätuomarin ei pitäisi tällaisessa tapauksessa viheltää liian hätäisesti, ellei hän varmasti näe palloa kopattavan ja/tai heitettävän. (Sääntö 9.2.1, 9.2.2, 9.3.3, 9.3.4)

3.3 Pallon pelaaminen Ensimmäisellä kosketuksella pallo pomppasi pelaajan käsivarresta toiseen ja siitä edelleen hänen rintakehäänsä, ilman että hän ehti reagoida tapahtumaan, eikä palloa kopattu eikä heitetty. Päätuomari antoi pallon jatkua. Toimiko hän oikein?	**Tuomio:** Tuomari oli oikeassa. 'Ensimmäisen kosketuksen' tilanteita, joissa peräkkäiset kosketukset ovat sallittuja, ovat: 1. Syötön vastaanotto 2. Hyökkäyksen puolustus (hyökkäys voi olla joko kova tai juju) 3. Oman torjujan jälkeinen kosketus 4. Vastapuolen torjunnasta kimmonneen pallon pelaaminen. (Sääntö 9.2.3.2, 14.2)

3.4 Pallon pelaaminen Saako pelaaja torjunnan jälkeen kaksoiskoskettaa palloa yhden pelisuorituksen aikana?	**Tuomio:** Torjujalla on oikeus peräkkäisiin kosketuksiin torjunnan *jälkeen*, kunhan hän tekee ***palloon ainoastaan yhden pelisuorituksen***. Koppi tai heitto voidaan joka tapauksessa tuomita joukkueen ensimmäiselläkin kosketuksella, mikäli kaksi eri vaihetta (ensin pallon kiinniotto ja sitten heitto) on suorituksessa erotettavissa. (Sääntö 9.2.2, 9.2.3.2, 14.2)

3.5 Pallon pelaaminen Torjuja 'ohjasi' pallon vastapuolen kenttään. Oliko toiminta oikein?	**Tuomio:** Tämä riippuu siitä, lyötiinkö palloa oikein vai oliko kyseessä koppi tai heitto. On sallittua torjua pallo ja ***suunnata*** se takaisin vastustajan kenttään. Koppi tai heitto on mahdollinen vaikka kyseessä olisikin torjunta. (Sääntö 9.2.2)

3.6 Pallon pelaaminen Pelaaja hyppäsi ilmaan yrittäessään pelastaa palloa lähellä katsomoa. Kosketuksen jälkeen pelaaja putosi katsomoon koskematta lattiaan. Oliko tämä oikein?	**Tuomio:** Sallittu pelaaminen. **Omalla kenttäpuolellaan vapaa-alueen (ja pelialueen) ulkopuolella** pelaaja saa pelata palloa ja jopa ottaa tukea kanssapelaajasta tai mistä tahansa rakennelmasta ylettyäkseen palloon. Tähän sisältyy myös hänen oman puolensa vaihtopenkki, koska se on vapaa-alueen ulkopuolella. (Sääntö 9, 9.1.3)

3.7 Pallon pelaaminen Pallorallin aikana pelaaja haki palloa katsomosta. Juuri kun pelaaja oli lyömässä palloa, katsoja otti pallon käteensä. Valmentaja vaati pallon uusimista, koska katsoja esti peliä. Päätuomari kieltäytyi. Toimiko päätuomari oikein?	**Tuomio:** Kyllä. Pelaajalla on oikeus yrittää tavoitella palloa katsomosta tai mistä tahansa pelialueen ulkopuolelta, mukaan lukien joukkueen penkki, katsomo jne. Toisaalta, vaikka pelaajalla on 'etuoikeus' palloon pelialueella, pelialueen ulkopuolella tällaista oikeutta ei ole. (Sääntö 9, 9.1.3)

3.8 Pallon pelaaminen Täytyykö päätuomarin viheltää käsittelyvirhe, jos pelaaja tekee ***näyttävän*** pelastuksen?	**Tuomio:** Tuomarin tulisi ottaa huomioon sääntöjen periaate "Pidetään pallo ilmassa!". Se tarkoittaa, että mikäli pelaaja liikkuu nopeasti ja näkee paljon vaivaa pelastaakseen pallon ja lyödessään palloa tekee lievän kaksoiskosketuksen, on tuomarin oltava vähemmän ankara kuin tavallisessa tilanteessa.

3.9 Pallon pelaaminen Pallo kimposi 'A'-joukkueen torjujan päästä antennin yli joukkueen 'B' vapaa-alueelle 'A':n pelaaja ryntäsi pallon perään pelatakseen sen takaisin omalle puolelleen. Voidaanko pallo palauttaa tällä tavalla?	**Tuomio:** Kyllä. Pallo meni antennin yli **vastustajan** vapaa-alueelle osittain ylityskaistan ulkopuolelta. Sen vuoksi 'A':lla oli oikeus palauttaa pallo omalle kenttäpuolelleen samalta puolelta kenttää ylityskaistan ulkopuolelta. Rajatuomareiden ei tule liputtaa tällaisia palloja e. (Sääntö 10.1.2)

3.10.1 Pallon pelaaminen Pitäisikö rajatuomarin liputtaa kun pallo joukkueen ***toisen kosketuksen*** jälkeen ohittaa verkkotason ylityskaistan ulkopuolelta vastustajan vapaa-alueelle?	**Tuomio:** Ei. Tämä pallo voitaisiin laillisesti palauttaa joukkueen kolmannella kosketuksella (tai vastustaja voisi tehdä jonkun virheen). Sen vuoksi pallo on edelleen pelattavissa. (Sääntö 8.4.1, 8.4.2, 9.1, 10.1.2, 10.1.2.1, 10.1.2.2)

3.10.2 Pallon pelaaminen Joukkueen 'A' passari kosketti palloon verkon yläpuolella siten, että kosketushetkellä hänen sormensa olivat vastapuolen ilmatilassa. Passin jälkeen pallo lensi verkon suuntaisesti hyökkääjälle. Joukkueen 'B' torjuja kosketti palloon joukkueen 'A' puolella siten, ettei joukkueen 'A' pelaaja voinut suorittaa hyökkäyslyöntiä. Miten päätuomarin tulisi toimia?	**Tuomio:** Säännön 9 mukaan joukkueiden tulee pelata palloa omalla kenttäpuolellaan (paitsi säännön 10.1.2 tapauksessa). Sen vuoksi, koska passari kosketti palloon vastustajan puolella, teki passari virheen. Torjuja teki myös virheen koskettaessaan palloon vastustajan puolella ennen hyökkäyslyöntiä. Kuitenkin vain ensimmäinen virhe huomioidaan. (Sääntö 9)

3.10.3 Pallon pelaaminen Saako valmentaja, joka seisoo omalla paikallaan joukkueensa vapaa-alueella, ottaa kiinni antennin yli tulleen pallon, kun vastapuolen pelaaja juoksee yrittämään palauttaa sitä?	**Tuomio:** Ei. Kenelläkään joukkueen jäsenellä, valmentaja mukaanlukien, ei ole lupaa estää vastapuolen pelaajaa palauttamasta palloa ylityskaistan ulkopuolelta takaisin omalle kenttäpuolelleen. Sillä ei ole väliä, onko tällainen kosketus tahallinen vai tahaton. Se tarkoittaa, että omalla paikallaan seisovan valmentajan on "annettava tietä" vastapuolen pelaajalle, joka yrittää pelata palloa. (Sääntö 10.1.2.2)

3.11 Tunkeutuminen vastapuolen pelialueelle Hyökkääjä tuli maahan siten, että hänen kantapäänsä olivat keskirajan päällä mutta suurin osa jalkateristä *vastapuolen torjujan jalkojen päällä estäen tätä liikkumasta*. Onko tämä estämistä?	**Tuomio:** On. Sääntö 11.2.1 sanoo: "Verkon alittaminen ilmatilassa on sallittu, mikäli se ei häiritse vastapuolen pelaamista." Häiritseminen tarkoittaa sitä, että pelaaja estää vastapuolen pelaajaa liikkumasta tai pelaamasta palloa tai häiritsee vastapuolen pelaajaa tämän yrittäessä pelata palloa. (Sääntö 11.2.1, 11.2.2.1, 11.2.4)

3.12 Tunkeutuminen vastapuolen pelialueelle Onko fyysinen kontakti aina häiritsemistä?	**Tuomio:** Ei, ottelun aikana esiintyy useita kontaktitilanteita, mutta verkkotuomarin tulisi viheltää mikäli pelaaja häiritsee tai estää vastapuolen pelaajaa pelaamasta. (Sääntö 11.2.1)

3.13 Pelaaja verkolla Passari kosketti kevyesti varsinaista verkkoa (ei siis verkkonauhaa) antennien välissä pelatessaan palloa. Tuomari vihelsi verkkovirheen. Oliko päätös oikea?	**Tuomio:** Päätös oli oikea. Sääntöjen mukaan tämä on verkkovirhe. Verkkokosketus antennien välissä pelisuorituksen aikana on virhe. (Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.14 Pelaaja verkolla Passari kurkotti verkon yläpuolelle ja ***verkkotason toiselle puolelle*** ja passasi pallon hyökkääjälle, jotta tämä voisi tehdä hyökkäyslyönnin. Päätuomari vihelsi virheen. Oliko peli sääntöjen vastaista?	**Tuomio:** Päätuomarin päätös oli oikea. Verkon yläpuolella pelaajan on kosketettava palloon omalla puolellaan (paitsi torjunnassa). Verkon alapuolinen pelaaminen on eri asia. Verkon alapuolella pelaaminen on kiellettyä ainoastaan jos pallo on ohittanut verkkotason kokonaan. (Sääntö 9, 11.2.1)

3.15 Pelaaja verkolla Verkon yläpuolella tapahtuneen samanaikaisen kosketuksen jälkeen pallo putosi joukkueen 'A' puolelle kentän ulkopuolelle. Kuka saa seuraavan syötön?	**Tuomio:** Jos vastapuolten pelaajat koskettavat palloa todella samanaikaisesti ja pallo putoaa kentän ulkopuolelle, on virhe vastapuolisen joukkueen. Joukkue 'A' saa syötön. (Sääntö 9.1.2.2, 9.1.2.3)

3.16 Pelaaja verkolla Hyökkäys työnsi verkkoa siten, että se osui torjujan kyynärvarsiin. Onko kyseessä verkkovirhe?	**Tuomio:** Jos verkko koskettaa pelaajaan, ei tapahdu virhettä. Toisaalta, jos pelaaja koskettaa verkkoa antennien välissä pelisuorituksen aikana, hän tekee virheen. (Sääntö 11.3.3, 11.4.4)

3.17 Pelaaja verkolla Torjujan laskeuduttua maahan torjuntasuorituksestaan hän kosketti kevyesti olkapäällään verkkoa (ei verkkonauhaa) antennien välissä. Tulisiko tämä viheltää virheeksi?	**Tuomio:** Ei. Koska pelisuoritus, jossa hän pelasi palloa, oli päättynyt ennen kääntymistä, ei verkkokosketus ole virhe. (Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.18 Pelaaja verkolla Hyökkääjä löi palloa nelospaikalla ja samaan aikaan vastapuolen pelaaja kosketti verkkoon (hyökkääjän) kakkospaikalla torjuessaan hämäyshyökkäystä. Onko kyseessä verkkovirhe?	**Tuomio:** Ei, antennien välisen verkon koskeminen palloa pelatessa on virhe - koska vastapuolen pelaaja ei ollut pallon lähellä, hän ei tehnyt virhettä. (Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.19 Pelaaja verkolla Torjuja yritti torjua palloa, mutta ei osunut siihen, vaan kosketti verkon ylänauhaa. Onko kyseessä virhe?	**Tuomio:** Kyllä, koska tämä on pallon pelaamista tai yritys pelata palloa, vaikka kontaktia siihen ei tapahtunutkaan. (Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.20 Pelaaja verkolla Keskitorjuja kurotti verkon yli ja kosketti sen ylänauhaa yrittäessään torjua lähellään tapahtunutta kuviohyökkäystä. Oliko kyseessä virhe?	**Tuomio:** Kyllä, verkon ylänauhan koskettaminen oli tässä tilanteessa verkkovirhe: torjuja oli lähellä pallon pelipaikkaa, ja verkkokosketus tapahtui antennien välissä. (Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.21.1 Pelaaja verkolla Hyökkääjä laskeutui alas epätasapainossa, otti kaksi askelta ja kosketti verkkoa antennin ulkopuolella pallon ollessa vielä pelissä. Onko kyseessä virhe?	**Tuomio:** Pelaaja ei tehnyt virhettä, koska - pallon pelisuoritus oli jo loppunut - hän ei ottanut verkosta tukea - kosketus tapahtui antennin ulkopuolella. (Sääntö 11.3.1, 11.3.2, 11.4.4)

3.21.2 Pelaaja verkolla Hyökkääjä laskeutui alas epätasapainossa, otti kaksi askelta ja työnsi rinnallaan verkkoa antennien välissä pallon ollessa vielä pelissä. Onko kyseessä virhe?	**Tuomio:** Kyllä, jos pelaaja ottaa verkosta tukea, antennien välissä, hänen toimintansa katsotaan häiritsevän peliä. (Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.22.1 Pelaaja verkolla Kun hyökkääjä oli lyönyt palloa, hän myös tönäisi polvellaan passaria. Tönäisy aiheutti passarin osumisen kevyesti verkkoon. Oliko kyseessä virhe?	**Tuomio:** Ei, koska passari ei pelannut palloa eikä verkkokosketus häirinnyt peliä. (Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.22.2 Pelaaja verkolla Passari passaa hyppypassin laitapelaajalle ja laskeutuu tasapainoisesti, ottaa kaksi askelta ja koskettaa kevyesti verkkoon varmistaessaan hyökkääjää (joka ei vielä ole lyönyt palloa). Hyökkääjän lyönti torjutaan ja passari puolustaa pallon. Tuomari näkee edelleen heiluvan verkon, viheltää ja näyttää verkkovirhettä. Oliko tuomio oikea?	**Tuomio:** Päätös ei ollut oikea. Verkkokosketus tapahtui sen jälkeen kun passari oli selkeästi saavuttanut kehonsa hallinnan. Pelaajalla on oikeus pelata seuraavaa palloa ilman virhettä. (Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.23 Syöttö Heti kun syöttö oli lähtenyt, kirjuri ilmoitti "väärästä syöttäjästä" tai virheestä kokoonpanossa verkkotuomarille, joka vihelsi pelin poikki. Toimiko kirjuri oikein?	**Tuomio:** Kirjuri toimi oikein. Kun väärä syöttäjä valmistautuu syöttämään, kirjurin on odotettava, kunnes syöttö on tapahtunut. Kirjurilla voi olla kello, summeri tai jokin muu äänimerkki (mutta ei vihellys) asian ilmoittamiseksi. (Sääntö 7.7.1, 12.2.1, 12.7.1, 25.2.2.2)

3.24 Syöttö Syöttölupavihellyksen jälkeen syöttävä joukkue huomasi sillä olevan väärä pelaaja syöttämässä. Oikea pelaaja meni aloitusalueelle valmiina syöttämään. Voiko tämä pelaaja nyt syöttää?	**Tuomio:** Kyllä - edellyttäen että oikea pelaaja suorittaa syötön kahdeksan sekunnin kuluessa syöttöluvasta. Päätuomari ei vihellä toista kertaa syöttöluvan merkiksi.

3.25 Syöttö Syöttäjä heitti pallon ilmaan ja antoi sen pudota lattiaan. Hän nappasi pallon pompusta ja heitti sen ilmaan uudestaan ja syötti sitten ennen kuin kahdeksan sekuntia aloitusluvan antamisesta oli kulunut. Toimiko pelaaja oikein?	**Tuomio:** Pelaaja toimi väärin. Palloa täytyy lyödä kädellä tai käsivarren osalla sen jälkeen kun se on heitetty tai vapautettu ilmaan käsistä syöttöyritystä varten. Mikä tahansa suoritus, minkä päätuomari tulkitsee pallon heittämiseksi syöttöä varten, täytyy päättyä pallon lyömiseen em. tavalla. (Sääntö 12.4.2)

3.26 Syöttö Syötetty pallo osui verkkoon ja antenniin ennen vastaanottavan joukkueen pelaamista. Päätuomari vihelsi syöttövirheen. Oliko päätuomarin toiminta oikein?	**Tuomio:** Päätuomarin toiminta oli oikein. Pallon osuminen antenniin tulkitaan ulos menneeksi palloksi. (Sääntö 8.4.3)

3.27 Syöttö Syötetty pallo osui verkkoon verkon ylänauhan alapuolelle. Milloin päätuomarin pitäisi viheltää?	**Tuomio:** Päätuomarin tulee viheltää heti kun on selvää, ettei pallo tule ylittämään verkkoa ylityskaistan kautta. Päätuomarin ei pidä odottaa että pallo osuu lattiaan tai syöttävän joukkueen pelaajaan. (Sääntö 12.6.2.1)

3.28 Syöttö Ks. 9.26	**Tuomio:**

3.29 Syöttö Joukkue 'A' syötti. Pallo osui verkkoon ja putosi kohti lattiaa 'A':n puolella. 'B':n pelaaja kurotti verkon alta toiselle puolelle ja otti pallosta kopin ennen kuin se osui lattiaan. Onko tämä sallittua?	**Tuomio:** Kyllä - päätuomarin täytyy viheltää heti kun on selvää, ettei pallo ei tule ylittämään verkkoa sääntöjen mukaan. Tässä tilanteessa pallo ei enää ole pelissä.

3.30 Hyökkäys Takapassari hyppäsi etukentällä ilmaan ja passasi pallon hyökkääjää kohti ***pallon ollessa kokonaisuudessaan verkon yläpuolella***. Ennen kuin hyökkääjä ehti koskea palloon, se ajautui verkon toiselle puolelle, missä vastapuolen passari torjui sen. Tekikö hyökkäävä joukkue virheen?	**Tuomio:** Kyllä. Passista tuli takapelaajan laiton hyökkäyslyönti sillä hetkellä kun hyökkäyslyönti toteutui (tässä tapauksessa pallon osuessa vastapuolen torjuntaan). Vastapuolen olisi kuulunut voittaa pallo. (Sääntö 13.1.3)

3.31 Hyökkäys Passin sijasta takapassari - etukentällä - päättikin jujuttaa pallon verkon yli. Kosketushetkellä pallo oli kokonaan verkon yläreunaa korkeammalla. Saako tämän pallon torjua kurottautumalla kokonaan verkon yli?	**Tuomio:** Kyllä - tämä oli takapelaajan hyökkäyslyönti. Samalla hetkellä kun pallo kosketti torjujaa, sääntöjenvastainen hyökkäyslyönti toteutui. (Sääntö 13.1.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3)

3.32 Hyökkäys 'A':n toisella kosketuksella pelaaja passasi pallon verkon lähellä viistosti kohti vastapuolen kenttäpuoliskoa. Päätuomarin mielestä yksikään 'A':n pelaaja ei olisi voinut enää tavoittaa palloa. 'B':n torjuja kurottautui verkkotason toiselle puolelle ja torjui pallon. Mikä on päätuomarin oikea päätös?	**Tuomio:** Vaikka kyseessä oli vasta joukkueen toinen kosketus, kyseessä on hyökkäyslyönti, koska pallo liikkui vastapuolen kenttää kohti. Koska päätuomari päätteli, ettei 'A':lla ollut enää mahdollisuutta koskea palloon, 'B':n torjunta oli laillinen. (Sääntö 13.1.1, 14.3)

3.33 Hyökkäys Takapelaaja ponnisti etukentältä ilmaan ja teki hyökkäyslyönnin joukkueen ***toisella kosketuksella*** pallon ollessa kokonaan verkon yläreunaa korkeammalla. Pallo osui verkkonauhaan ja pomppasi takaisin hyökkääjän kenttäpuoliskolle. Oliko kyseessä virhe?	**Tuomio:** Ei. Koska pallo ei ollut ohittanut verkkotasoa eikä koskenut torjuntaan, ei hyökkäyslyönti koskaan toteutunut. Palloralli jatkuu. (Sääntö 9.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3)

3.34 Hyökkäys 'A':n vastaanottaja hyppäsi ilmaan iskurajan takaa ja kosketti palloa, joka oli kokonaan verkon yläreunaa korkeammalla. Kosketus tapahtui iskurajan takana. Pitäisikö pallorallin jatkua?	**Tuomio:** Kyllä, koska kosketuskohta palloon oli ilmatilassa iskurajan takana. (Sääntö 13.3.4, 19.3.1.3)

3.35 Torjunta 'A':n pelaaja vastaanotti huonosti ja pallo ohitti verkkotason. 'B':n keskitorjuja löi pallon verkon yli 'A':n takapassarin käteen, joka oli edelleen verkon yläpuolella. Pallo pomppasi verkon yli 'B':n kenttään. Kuka teki virheen?	**Tuomio:** Passarin 'torjunta' oli laiton, koska hän oli takapelaaja. Vastapuolelta tulevan pallon koskettaminen on torjunta, mikäli joku kehonosa on verkon yläreunaa korkeammalla. (Sääntö 14.1.1, 14.1.3, 14.6.2)

3.36 Torjunta Onko sallittua kurottautua verkon yli (kokonaan verkkotason ohi) torjumaan passia?	**Tuomio:** Passin torjuminen on virhe. Päätuomarin on kuitenkin ehdottomasti pohdittava passarin toimintaa. Hänen on tiedettävä, tapahtuiko passi • verkon suuntaisesti vai (torjuntavirhe) • verkkoa kohti, jolloin se olisi hyökkäyslyönti (ei virhettä). (Sääntö 14.1.1, 14.3)

3.37 Torjunta 'A':n pelaaja torjui 'B':n hyökkäyksen. Sen jälkeen 'B':n keskitorjuja torjui 'A':n torjunnan. Onko sallittua torjua torjunnasta tuleva pallo?	**Tuomio:** Kyllä, torjunnassa yritetään pysäyttää vastapuolelta tulevan pallo kurottamalla kädet verkon yläpuolelle verkon tuntumassa, joten on oikein torjua torjunta. (Sääntö 14.1.1)

3.38 Torjunta Pallo torjuttiin suoraan alaspäin. Juuri ennen kuin pallo osui vastapuolen kenttään, se kosketti kevyesti torjujan jalkaa. Torjuja oli laskeutunut laillisesti keskiviivalle, osittain vastustajan puolelle. Päätuomari tuomitsi onnistuneen torjunnan. Toimiko hän oikein?	**Tuomio:** Kyllä. Jos vastaavassa tilanteessa pallo olisi osunut jalkaan ennen kuin jalka on lattiassa, ts. jalka olisi ollut vastapuolen ilmatilassa, silloin torjuja olisi estänyt vastapuolen peliä ja syyllistynyt virheeseen. (Sääntö 11.2.1)

3.39 Torjunta 'B':n kakkospaikan pelaaja torjuja torjui pallon verkon toisella puolella sääntöjen mukaisesti. Pallo lensi muutaman metrin verkon suuntaisesti ennen kuin 'B':n nelospaikan pelaaja löi pallon torjuvalla liikkeellä kenttään 'A':n puolella. Pallo ei ollut missään vaiheessa tullut 'B':n ilmatilaan. Kuka syöttää seuraavaksi?	**Tuomio:** Joukkue 'A'. Nelospaikan pelaajan toimintaa ei voida pitää torjuntana, koska pallo tuli hänen oman joukkuetoverinsa torjunnasta. Kyseessä oli siis nelospaikan pelaajan hyökkäys, joka tapahtui vastapuolen ilmatilassa. (Sääntö 11.1.2, 14.1.1, 14.2, 14.3).

3.40 Torjunta Saako hyökkääjä lyödä oman puolensa vastaanotosta tulevaa palloa molemmilla käsillään torjunnan tapaan, suunnaten pallon verkon toiselle puolelle?	**Tuomio:** Se on sallittua, edellyttäen ettei suoritus ole kaksoiskosketus eikä palloa kanneta tai heitetä. Kosketuksen on kuitenkin tapahduttava pelaajan omalla puolella verkkoa - ei vastustajan.

3.41 Torjunta Pallo osui monta kertaa usean torjujan päähän ja käsiin. Pitäisikö tämän olla sallittua?	**Tuomio:** Kunhan kyseessä on torjuntasuoritus eikä erillisiä suorituksia, niin tämä lasketaan yhdeksi torjuntakosketukseksi. Torjunnan jälkeen joukkueella on vielä kolme kosketusta jäljellä. (Sääntö 9.1, 14.2., 14.4.1)

3.42 Torjunta Takapelaajan laiton hyökkäys vastaan laiton torjunta (samanaikainen kosketus) - mikä on virhe?	**Tuomio:** Kaksoisvirhe, ja siten uusi pallo. (Sääntö 13.3.1, 13.3.3, 14.1.1, 14.6.1, 14.6.2)

3.43 Torjunta Takapelaaja on erillään pienen välimatkan päässä torjuntaryhmästä ja kokonaan verkon yläreunaa alempana, mutta pallo osuu häneen. Onko kyseessä virheellinen torjunta?	**Tuomio:** Ei. Pelaaja ei ollut osa torjuntaryhmää eikä ollut verkon yläreunaa korkeammalla pallon osuessa häneen. Tästä syystä hän ei voinut olla torjuja. (Sääntö 9.3.1, 14.1.1)

3.44 Torjunta Pallo osui pelaajaan verkon yläreunaa alempana, vaikka osa hänen kädestään oli verkon yläpuolella. Onko kyseessä torjunta?	**Tuomio:** Kyllä - oleellista on se, onko jokin kehonosa verkon yläreunaa korkeammalla; joukkueella olisi siis vielä kolme kosketusta jäljellä. (Sääntö 9.1, 14.1.1, 14.4.1)

3.45 Torjunta Torjuja kosketti palloon tultuaan alas torjuntahypystä, jolloin hän oli kokonaan verkon yläreunaa alempana. Hänen koskettaessaan palloa uudelleen tuomari vihelsi kaksoiskosketuksen merkiksi. Oliko tämä oikein?	**Tuomio:** Päätös oli oikea. Pallon kosketuksen hetkellä ei mikään osa torjujasta ollut verkon yläreunaa ylempänä. Sen vuoksi suoritusta ei voida pitää torjuntana, ja toinen kosketus oli kaksoiskosketus. (Sääntö 9.1, 14.1.1, 14.4.1)

3.46 Torjunta Takapelaajan virheellinen hyökkäys vastaan Liberon torjuntayritys - kumpi toteutuu ensin?	**Tuomio:** Hyökkäyslyönnistä ***tulee*** virheellinen sillä hetkellä jolla pallo ohittaa verkkotason kokonaan tai se osuu torjuntaan. Liberon torjuntayritys tapahtuu ***ennen*** hyökkäyslyönnin toteutumista ja on siksi ensimmäinen virhe. (Sääntö 19.3.1.3)

4 Pelikatkot ja viivytykset

4.1 Vaihdot Kolme vaihtopelaajaa astui vaihtoalueelle. Kun kirjuri oli havainnut ja hyväksynyt pyynnön, valmentaja päättääkin tehdä vain kaksi vaihtoa. Kuinka verkkotuomarin tulee menetellä?	**Tuomio:** Toiminta on oikein, ellei se viivytä peliä. Verkkotuomari yksinkertaisesti hoitaa tilanteessa vain kaksi vaihtoa (Sääntö 15.10.2, 15.10.3a, 15.10.4, 16.1)

4.2 Vaihdot Yksi vaihtopelaaja astui vaihtoalueelle (kirjuri painoi summeria) ja toinen oli juuri lähdössä lämmittelyalueelta pyrkien vaihtoalueelle. Montako vaihtoa tulisi sallia?	**Tuomio:** Vaihtopyynnön hetki on pelaajan / pelaajien astuminen vaihtoalueelle. Tällaisessa tapauksessa verkkotuomarin tulee myöntää vaihto vain ensimmäiselle pelaajalle, joka vaihtoalueelle astui. Toinen pyyntö evätään erillisenä, ensimmäiseen pyyntöön kuulumattomana. Verkkotuomarilla on kuitenkin tällaisessa tilanteessa oikeus evätä pelaajan pääsy vaihtoalueelle ja siten estää virheellisen katkopyynnön tapahtuminen. Näin toimiessaan verkkotuomari osoittaa hallitsevansa hyvin "tuomaroinnin taiteen". (Sääntö 15.10.3a, 15.10.3b, 15.11.1.3)

4.3 Vaihdot Joukkue "pyysi" vaihtoa lähettämällä pelaajan vaihtoalueelle. Koska pelaaja ei ollut valmiina pelaamaan (väärä numerokilpi, ei numerokilpeä, lämmittelyasu jne.), joukkueelle tuomittiin viivytysvaroitus ja vaihto evättiin. Heti kun viivytysvaroitus oli merkitty pöytäkirjaan, joukkue pyysi uudestaan vaihtoa. Oliko tämä saman pelikatkon aikana tapahtunut toinen pyyntö sallittu?	**Tuomio:** Vaihto ei ollut laillinen ja siksi sitä ei sallittu. Koska ensimmäinen pyyntö evättiin, joukkueella ei ollut oikeutta pyytää toista peräkkäistä vaihtoa saman pelikatkon aikana. Vähintään yksi palloralli tulee olla välissä ennen kuin sama joukkue voi pyytää vaihtoa uudestaan. (Sääntö 15.3.2)

4.4 Vaihdot Pelaaja astui vaihtoalueelle, mutta hänellä oli kädessään väärä numerokilpi. Vaihtopelaaja vaihtoi sen nopeasti oikeaan. Päätuomari tuomitsi viivytysvaroituksen mutta salli vaihdon. Onko tämä oikein?	**Tuomio:** Tuomari ei toiminut oikein. FIVB:n virallisissa kilpailuissa pelaajan tulee astua vaihtoalueelle oikean numerokilven kanssa. Vaihtopyyntö tulee evätä ja joukkueelle antaa viivytyssanktio. (Sääntö 15.10.3a, 16.1.1, 16.2)

4.5 Vaihdot Jos pelaaja astuu vaihtoalueelle samaan aikaan kun päätuomari viheltää syöttöluvan merkiksi, niin pitäisikö verkkotuomarin sallia vaihto?	**Tuomio:** Yleisesti ottaen tämä tilanne on tyypillinen virheellinen katkopyyntö: hylätään ja annetaan pelin jatkua. Jos peli kuitenkin pysähtyy tämän pyynnön vuoksi (kentällä oleva pelaaja menee vaihtoalueen luo tai joukkueet odottavat tuomarien päätöksiä jne.), niin sitä on pidettävä viivyttämisenä. Vaihtoa ei myönnetä ja annetaan viivytyssanktio. (Sääntö 15.10.3, 16.2)

4.6 Vaihdot Pelaaja #8 astui vaihtoalueelle numerokilven #10 kanssa. Valmentaja vaati kaikesta huolimatta vaihtoa pelaajien #8 ja #9 välillä. Lyhyen keskustelun jälkeen vaihto evättiin ja joukkueelle annettiin viivytysvaroitus. Oliko päätös oikea?	**Tuomio:** Päätös oli oikea. Vaihto pelaajien #8 ja #10 välillä olisi ollut oikein. Kuitenkin kun valmentaja vaati vaihtoa nimenomaan pelaajien #8 ja #9 välillä. Koska väärä numerokilpi oli näytetty ja se aiheutti viivytyksen, teki tuomari oikein antaessaan viivytyssanktion. Vaihto tulee evätä. (Sääntö 16.1.1, 16.2)

4.7 Vaihdot Pelaaja loukkaantui ja hänet ***oli pakko*** vaihtaa poikkeuksellisella vaihdolla. Saman pelikatkon joukkue ***pyysi*** myös normaalia vaihtoa. Verkkotuomari hyväksyi vaihtopyynnön. Oliko verkkotuomari oikeassa hyväksyessään vaihdon?	**Tuomio:** Kyllä, päätös oli oikea. Ensimmäinen täytyi vaihtaa poikkeuksellisella vaihdolla loukkaantumisen vuoksi. Joukkueella oli vielä oikeus normaaliin VAIHTOPYYNTööN saman pelikatkon aikana. (Sääntö 15.7)

4.8 Vaihdot Aloituskokoonpanon pelaaja vaihdettiin penkille ja myöhemmin takaisin kentälle - kunnes hän loukkaantui eikä kyennyt jatkamaan peliä. Kenet voidaan vaihtaa tämän pelaajan tilalle?	**Tuomio:** Vaikka pelaajaa ei voida vaihtaa säännönmukaisella pelaajavaihdolla, hänet voidaan vaihtaa poikkeuksellisella vaihdolla kehen tahansa vaihdossa olevaan pelaajaan, paitsi Liberoon ja hänen korvaamaansa pelaajaan. Tämä merkitään pöytäkirjaan, muttei lasketa joukkueen kuuteen normaaliin pelaajavaihtoon. (Sääntö 15.7)

4.9 Vaihdot Aloitusjärjestyslipukkeeseen merkitty pelaaja loukkaantui ennen ottelun alkua. Voidaanko hänet vaihtaa ennen ottelua?	**Tuomio:** Kyllä - mutta valmentajan pitäisi näyttää muodollinen käsimerkki ja vaihto merkitä pöytäkirjaan normaalina pelaajavaihtona. (Sääntö 7.3.2, 7.3.4)

4.10 Vaihdot	Tuomio:
Pelaaja #7 oli kentällä, kun hänen piti olla vaihdossa. Joukkue 'A' oli käyttänyt kaikki sallitut kuusi vaihtoaan. Koska jäljellä ei enää ollut sallittuja vaihtoja, miten tilanteessa tuli toimia?	Koska joukkueella 'A' oli sijoittumisvirhe, sääntöjen kohdassa 15.9.2 kuvattua menettelytapaa on noudatettava: a) Piste ja syöttö joukkueelle 'B'. b) Vaihto otetaan takaisin. #7 penkille ja oikea pelaaja kentälle. Tätä vaihtoa ei lasketa mukaan vaihtoihin. c) Kaikki pisteet, jotka joukkue 'A' saavutti #7 ollessa kentällä, mitätöidään, mutta vastapuolen pisteet säilyvät. d) Joukkueelle 'A' ei tule muita rangaistuksia. (Sääntö 15.9.2)

4.11 Vaihdot	Tuomio:
Joukkueen 'B' käytettyä viisi vaihtoa kaksi pelaajaa astuu vaihtoalueelle. Miten verkkotuomarin tulee toimia?	Verkkotuomarin täytyy muistuttaa valmentajaa, että vain yksi vaihto on mahdollinen ja kysyttävä valmentajalta, kumpi suoritetaan. Edellyttäen että tapahtuma ei viivytä peliä, toinen vaihto evätään virheellisenä katkopyyntönä ja merkitään pöytäkirjaan. (Sääntö 15.5, 15.6, 15.11, 16.1)

4.12 Vaihdot	Tuomio:
Pelaaja #5 palasi vaihdosta kentälle. Sitten hän loukkaantui ja hänet oli vaihdettava poikkeuksellisella vaihdolla. Valmentaja halusi Liberon korvaaman pelaajan tulevan pelaajan #5 tilalle. Onko tämä sallittua?	Ei. Liberon korvaamaa pelaajaa ei voida vaihtaa numeron #5 tilalle. (Sääntö 15.7)

4.13 Vaihdot	Tuomio:
Joukkue pyysi kahta vaihtoa. Tarkistaessaan vaihtoja kirjuri huomasi, että toinen vaihdoista oli laillinen ja toinen laiton. Miten verkkotuomarin tulee toimia kyseisessä tilanteessa?	Verkkotuomari sallii oikean vaihdon suoritettavan. Sääntöjenvastainen vaihto tulee evätä riippumatta siitä, missä järjestyksessä vaihtopelaajat lähestyvät sivurajaa. Virheellinen vaihtopyyntö rangaistaan sääntöjen mukaan. Ensimmäinen viivytysvaroituksena ja toinen sekä sitä seuraavat rangaistuksena. (Sääntö 15.6, 16.1.3)

4.14 Vaihdot	Tuomio:
Joukkueelta evättiin vaihto, kun kirjuri painoin summeria toistamiseen. Kun verkkotuomari tarkisti asian pöytäkirjasta, hän huomasi vaihdon olevankin sallittu, ja "uudelleenkorjasi" tilanteen. Tämä oli melko kiusallista. Kuinka verkkotuomarin olisi pitänyt toimia?	Verkkotuomari toimi tilanteessa oikein. Päätösten muuttaminen voi kuitenkin luoda epäsuotuisan vaikutelman tuomaristoa kohtaan.

4.15 Vaihdot Vaihtopelaaja seisoi vaihtoalueella valmiina astumaan kentälle. Kentällä oleva pelaaja kieltäytyi kuitenkin aluksi tulemasta vaihtoon. Onko tämä viivyttämistä? Pitäisikö vaihto evätä?	**Tuomio:** Kyllä, se on viivyttämistä. Tässä tapauksessa vaihto pitäisi kuitenkin hyväksyä: Kun vaihtopelaaja ei ole valmiina ja aiheuttaa viivytyksen, oikea tapa soveltaa sääntöjä on evätä vaihto ja antaa viivytyssanktio. Tämän erityistapauksen kuitenkin aiheutti ***kentällä*** ollut pelaaja, ja vaihtopelaaja ei viivyttänyt peliä. (Sääntö 16.1.1, 23.2.3)

4.16 Vaihdot Jos aloitusjärjestyslipuke ei vastaa kentällä olevien pelaajien kokoonpanoa, miten verkkotuomarin kuuluu menetellä?	**Tuomio:** Verkkotuomarin tulee näyttää aloitusjärjestyslipuketta valmentajalle ja kysyä mitä tämä haluaa tehdä. Jos valmentaja haluaa säilyttää kentällä olevan kokoonpanon, on hänen tehtävä tarvittavat pelaajavaihdot tilanteessa 0-0. Tämä on yksi tilanteista, joissa valmentajan on näytettävä pelaajavaihdon käsimerkkiä väärinkäsitysten välttämiseksi. Myös verkkotuomarin on toimittava tilanteessa muodollisesti, jotta yleisökin voisi ymmärtää tilanteen.

4.17 Vaihdot Pelaaja #6 astui pelikatkolla vaihtoalueelle valmiina astumaan kentälle. Kirjuri painoi summeria vaihtopyynnön merkiksi. Samalla hetkellä valmentaja muutti mieltään ja komensi pelaajan takaisin lämmittelyalueelle. Olisiko vaihto pitänyt suorittaa ja miten tuomareiden olisi kuulunut toimia tässä tilanteessa?	**Tuomio:** Vaihtopyyntö oli oikea ja kirjuri oli vahvistanut sen painamalla summeria. Pyynnön johdosta peli keskeytettiin. Vaihtoa ei ole pakko suorittaa, mutta tilanteesta aiheutuneesta viivytyksestä tulisi antaa sanktio. (Sääntö 15.10.3a, 15.10.3c, 16.1.1)

4.18 Vaihdot Pelaaja astui vaihtoalueelle sen jälkeen, kun päätuomari oli viheltänyt syöttöluvan merkiksi. Kirjuri ei vaihtopyyntöä huomioinut eikä peli pysähtynyt. Pallorallin jälkeen verkkotuomari pyysi kirjuria merkitsemään pöytäkirjaan virheellisen katkopyynnön. Toimittiinko tilanteessa oikein?	**Tuomio:** Verkkotuomari oli oikeassa. Tämä oli tyypillinen esimerkki virheellisestä katkopyynnöstä, joka tulee merkitä pöytäkirjaan. Jos kyse on toistetusta virheellisestä katkopyynnöstä, kuuluu siitä antaa viivytyssanktio. (Sääntö 15.11.2, 16.1.4)

4.19 Vaihdot Jos kirjuri painaa vahingossa summeria pelaajavaihdon merkiksi (syöttölupavihellyksen jälkeen / pelaaja ei astu vaihtoalueelle), niin pitäisikö joukkueelle merkitä virheellinen katkopyyntö?	**Tuomio:** Koska virheen tekee kirjuri, ei tätä tule pitää virheellisenä katkopyyntönä eikä viivyttämisenä. (Sääntö 15.10.3a, 15.10.3c)

4.20 Vaihdot	Tuomio:
Kentällä oli pelaaja, jota ei ollut merkitty pöytäkirjaan. Miten toimitsijoiden tulisi menetellä?	Valmentajalla ja joukkueen kapteenilla on velvollisuus tarkistaa pelaajaluettelo ja vahvistaa se allekirjoituksillaan. Pelaajat, joita ei ole pöytäkirjassa ja jotka pelaavat ottelussa poistetaan kentältä heti kun tilanne huomataan, ja tilalle tulee pöytäkirjassa oleva pelaaja. Kaikki pisteet, jotka joukkue on tehnyt tämän listaamattoman pelaajan ollessa kentällä perutaan, ja vastapuoli saa pisteen sekä syötön. Jos virhe huomattaisiin vasta erän päätyttyä, olisi joukkue 'A' hävinnyt erän. Jos virhe olisi huomattu vasta ottelun päätyttyä, olisi koko ottelu hävitty listaamattoman pelaajan vuoksi. (Sääntö 4.1.3, 4.2.2, 5.1.1, 5.2.2, 15.9.2)

4.21 Vaihdot	Tuomio:
Pelikatkon aikana vastaanottava joukkue 'A' pyysi pelaajavaihtoa. Tämän katkon aikana joukkue 'B' sai rangaistuksen, jonka seurauksena joukkue 'A' suoritti kiertovaihdon. Tämän jälkeen 'A' pyysi uutta pelaajavaihtoa. Onko tämä sallittua?	Kyllä. Päättynyt palloralli on sarja pelitapahtumia, jotka johtavat pisteeseen. Tämä sisältää pisteen saamisen Rangaistuksen seurauksena tai viivyttelynä aloitussyötön suorituksessa (8 sek). Tässä tapauksessa vaihtopyyntöjen välillä oli siis päättynyt palloralli. (Sääntö 15.2.2)

4.22.1 Vaihdot	Tuomio:
Tarkistaessaan joukkueen aloitusjärjestystä verkkotuomari huomasi, että Liberon numero oli merkitty aloituskuusikkoon. Hän pyysi valmentajaa korjaamaan aloitusjärjestyslipukkeen ja ilmoitti kirjurille asiasta. Tämän jälkeen ottelu alkoi. Toimittiinko tilanteessa oikein?	Libero ei voi olla aloituskuusikossa, ja hänen täytyy poistua kentältä kunnes tilanne on selvitetty. Normaalisti ei tietenkään ole mahdollista muuttaa numeroa aloitusjärjestyslipukkeessa. Tässä tilanteessa verkkotuomarin tulisi pyytää valmentajalta uusi, korjattu aloitusjärjestyslipuke (jota voidaan muuttaa vain väärin merkityn Liberon osalta). Kun joukkueen kokoonpanon on tarkistettu vastaavan korjattua aloitusjärjestyslipuketta, antaa verkkotuomari Liberolle luvan astua kentälle. (Sääntö 7.3.5.2)

4.22.2 Vaihdot	Tuomio:
Joukkue pyysi vaihtoa, joka evättiin väärän numerokilven vuoksi. Tästä annettiin viivytysseuraus, joka oli viivytysrangaistus, koska joukkueelle oli jo aiemmin annettu viivytysvaroitus. Voiko joukkue nyt tehdä uuden vaihtopyynnön?	Kyllä. Kun rangaistuksia nykyään pidetään päättyneinä palloralleina, uusi vaihtopyyntö voidaan tässä tapauksessa hyväksyä. (Sääntö 6.1.3, 15.2.1, 15.11.1.3)

4.23 Aikalisät ja tekniset aikalisät Joukkueessa 'B' väärä pelaaja suoritti syötön. Tämä virhe havaittiin myöhemmin samassa erässä, teknisen aikalisän lopussa. Asianmukaisten toimenpiteiden jälkeen ('B':n väärän syöttäjän aikana tekemien pisteiden peruuttaminen, kokoonpanon oikaisu, piste ja syöttö 'A':lle), pitäisikö tekninen aikalisä pitää uudelleen, kun johdossa oleva joukkue saavuttaa siihen tarvittavan pistemäärän?	**Tuomio:** Ei, vain yksi tekninen aikalisä pidetään neljässä ensimmäisessä erässä, kun johdossa oleva joukkue saavuttaa kahdeksannen ja 16:nnen pisteensä. (Sääntö 15.4.1)

4.24 Aikalisät ja tekniset aikalisät Kumpi tulee ensin - automaattinen tekninen aikalisä vaiko valmentajan pyytämä aikalisä?	**Tuomio:** Tekninen aikalisä pidetään ennen muita pelikatkoja. Jos valmentaja teknisen aikalisän jälkeen haluaa myös tavallisen aikalisän, on hänen pyydettävä sitä uudestaan. (Sääntö 15.4.2)

4.25 Virheellinen katkopyyntö Voiko joukkue pyytää pelaajavaihtoa sekä ennen aikalisää ETTä sen jälkeen, saman pelikatkon aikana?	**Tuomio:** Ei - siinä missä sama joukkue voi pyytää kaksi aikalisää samalla pelikatkolla, kahta erillistä pelaajavaihtopyyntöä EI sallita, vaan kyseessä on virheellinen katkopyyntö. (Sääntö 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3, 15.11.1.3, 16.1.1, 16.1.2, 25.2.2.6)

4.26.1 Virheellinen katkopyyntö Valmentaja pyysi kolmatta aikalisää, jonka verkkotuomari hyväksyi. Samalla hetkellä kirjuri huomasi, että kyseessä oli joukkueen kolmas aikalisä ja ilmoitti siitä verkkotuomarille. Kuinka tämän jälkeen kuuluu toimia?	**Tuomio:** Tavallisesti kyseessä on virheellinen katkopyyntö - mutta tässä tapauksessa tapahtui viivytys. Sen vuoksi aikalisä evätään tai keskeytetään välittömästi. Pelaajat palaavat kentälle. Pelikapteenille ilmoitetaan viivyttämisestä ja annetaan viivytyssanktio. (Sääntö 15.11.1.4, 16.1.5, 25.2.2.6)

4.26.2 Virheellinen katkopyyntö Voiko joukkue tehdä virheellisen katkopyynnön sen jälkeen kun joukkueelle on jo annettu viivytysvaroitus tai -rangaistus?	**Tuomio:** Kyllä voi. Vaikka se onkin epätavallista, virheellinen katkopyyntö voi tapahtua viivytyksen jälkeen - se ei eskaloi viivytystä. Säännöt koskien sekä virheellisiä katkopyyntöjä että viivytyksiä ovat melko tarkkoja sen suhteen, mitkä tapahtumat ovat virheellisiä katkopyyntöjä ja mitkä viivytyksiä. Sen vuoksi, vaikka joukkue olisikin jo syyllistynyt viivytykseen, jotkut tapahtumat ovat VAIN virheellisiä katkopyyntöjä eikä niitä yhdistetä aiempaan viivytykseen. (Sääntö 15.5, 16.1)

4.27 Loukkaantumiset Saako pelaaja pelata nenä verta vuotaen?	**Tuomio:** Tuomareiden tulee toimia harkiten tilanteissa, joissa tapahtuu loukkaantuminen jossa pelaaja vuotaa verta. Mikäli vamman välitön hoito ei auta, on hänet vaihdettava tai korvattava kunnes verenvuoto on tyrehtynyt ja veri on poistettu peliasusta. Vaihtopelaajalle suodaan kohtuullinen aika verryttelyasun riisumiseen ja kentälle tuloon ilman sanktioita. (Sääntö 4.4, 15.5, 15.10.2, 15.10.3a, 17.1.1)

4.28 Loukkaantumiset	Tuomio:
Passari loukkasi polvensa puolustuksessa. Hän jäi kentälle makaamaan valmentajien kerääntyessä ympärille ja joukkueen lääkäri tarkisti hänen vammaansa. Noin kahden minuutin hoidon jälkeen passari ilmoitti pystyvänsä jatkamaan peliä. Päätuomari näytti sen jälkeen pelin jatkuvan normaalisti. Oliko päätuomarin päätös oikea?	Päätuomarin päätös oli oikea. Pelaajan turvallisuuden vuoksi päätuomarin on pysäytettävä peli heti, kun loukkaantuminen tapahtuu ja sallittava lääkärin/lääkintähenkilökunnan tulla kentälle. Jos loukkaantuminen näyttää olevan riittävän vakava, on pelaajan poistuttava kentältä vähintään yhden pallorallin ajaksi. Periaate on, että päätuomarin on annettava pelaajalle ja/tai joukkueen lääkärille kohtuullinen aika loukkaantumisen vakavuuden toteamiseen, ennen kuin on turvauduttava vaihtoon. Vaihto on tehtävä normaalin vaihtoprosessin mukaisesti. Mikäli se ei ole mahdollista, on tehtävä poikkeuksellinen vaihto. (Sääntö 15.7, 17.1.2)

4.29.1 Loukkaantumiset	Tuomio:
Pelaajavaihtoa suoritettaessa sattuu vahinko, jonka seurauksena vaihtopelaajan nenä alkaa vuotaa verta. Miten tulisi menetellä?	Ennen muuta tuomarin pitäisi pyytää lääkintähenkilökunnan apua. Pelin keskeyttäminen on tarpeen. Mikäli pelaaja ei voi toipua, pitäisi suorittaa sääntöjenmukainen pelaajavaihto, vaikka kyseessä onkin toinen pelaajavaihto saman pelikatkon aikana. Mikäli säännönmukainen pelaajavaihto ei ole mahdollinen, on tehtävä poikkeuksellinen vaihto. (Sääntö 15.11.1.3)

4.29.2 Loukkaantumiset	Tuomio:
Joukkueen pelikapteeni loukkaantui ennen ottelun alkua. Miten tulisi menetellä?	Menettely määräytyy loukkaantumisen ajankohdan mukaan. Pääperiaate on kirjoitettu säännössä 4.1.3/a>, silloin kun kapteenit ja valmentajat ovat allekirjoittaneet pöytäkirjan, eli arvonnan jälkeen, joukkueella ei ole oikeutta muuttaa joukkueen kokoonpanoa (paitsi jos libero loukkaantuu ja valmentaja haluaa uudelleennimetä joukkueen kapteenin uudeksi liberoksi). Tämän perusteella mikäli joukkueen kapteeni loukkaantuu **ennen** arvontaa ja hän tulee pelikyvyttömäksi, tulee valmentajan nimetä uusi kapteeni, jonka pelinumeron alle laitetaan raita ja numero ympyröidään pöytäkirjassa. Tällä uudella kapteenilla on kaikki kapteenin oikeudet ja velvollisuudet (esim. hän osallistuu arvontaan). Jos kapteeni loukkaantuu arvonnan **jälkeen**, ei valmentajalla ole oikeutta nimetä toista pelaajaa kapteeniksi. Valmentajan tulee kuitenkin nimetä "yleinen pelikapteeni", jolla on kapteenin oikeudet ja velvollisuudet ja allekirjoittaa pöytäkirjan ottelun jälkeen. Molemmissa tapauksissa loukkaantuminen merkitään pöytäkirjaan. (Sääntö 4.1.3/a>, 5.1, 5.2.1, 5.2.2, 19.4.2.5, 25.2.2.7)

4.29.3 Loukkaantumiset Joukkueen "A" pelaajavaihtoa seurannut palloralli keskeytettiin joukkueen "A" pelaajan loukkaantumisen vuoksi; pelaaja ei kyennyt jatkamaan peliä. Vaikka vaihtopyyntöjen välillä ei ole päättynyttä pallorallia, onko sallittua vaihtaa loukkaantunut pelaaja?	**Tuomio:** Kyllä on. Vaikka on virheellinen katkopyyntö pyytää toista pelaajavaihtoa ilman että välissä on päättynyt palloralli, niin tällaisessa force majeure -tilanteessa on sallittua poistaa loukkaantunut/sairastunut pelaaja kentältä normaalilla pelaajavaihdolla. (Sääntö 15.11.1.3)

4.30 Pelin viivyttäminen Ennen kolmannen erän alkua päätuomari vihelsi joukkueet kentälle. Toinen joukkueista ei reagoinut. Päätuomari antoi viivytysvaroituksen liian hitaasta reagoinnista. Sen jälkeen joukkue astui kentälle. Toimiko päätuomari oikein?	**Tuomio:** Päätuomari toimi oikein. Joukkueet tulee viheltää kentälle pelijärjestykseen. Mikäli he eivät reagoi, tulee päätuomarin antaa heille viivytysvaroitus osoittamalla keltaisella kortilla rannetta, ja tämä merkitään pöytäkirjaan. Mikäli joukkue ei vieläkään reagoisi, annettaisiin viivytysrangaistus (punainen kortti). Mikäli sekään ei auttaisi, tulkittaisiin tilanteessa joukkueen kieltäytyneen pelaamasta ja luovuttaneen ottelun erin 0-3, pistein 0-25, 0-25, 0-25. Mikäli joukkue palaa kentälle liian hitaasti aikalisän jälkeen, sovelletaan samaa toimintatapaa. (Sääntö 6.4.1, 16.1)

4.31 Pelin viivyttäminen Annetaanko joukkueelle viivytyssanktio, jos se pallorallien lopuksi kokoontuu kentällä yhteen kentän keskelle?	**Tuomio:** Tuomarin ei tarvitse antaa pelaajille enempää aikaa kuin seuraavaan rotaatioon siirtyminen kohtuullisesti vaatii. Hänen on käytettävä tällaisessa tilanteessa harkintaa ja sallittava hengen luominen ja 'tsemppaaminen' mutta hän ei voi sallia pelin viivyttämistä. (Sääntö 16.1.2, 16.1.5)

4.32 Pelin viivyttäminen Pelaaja kieltäytyi pelaamasta, koska hänen kenttäpuoliskollaan oli märkä kohta, joka aiheutui joukkueen jäsenen tiikeripuolustuksesta. Kuinka tuomarin tulee toimia?	**Tuomio:** Tuomarin *ei pitäisi koskaan hyväksyä joukkueen pyyntöä* lattian kuivaamiseen, koska pyyntö johtaa viivytyssanktioon. Pikakuivaajien ('quick moppers') tulisi kuivata märkä kohta lattiasta. Pelaajat voivat myös käyttää omia pieniä kuivausliinojaan kuivatakseen kenttää. Kun päätuomarin mielestä kuivaajien pitäisi kuivata kenttä, hän voi määrätä sen tehtäväksi. Ottelun hallinta on aina päätuomarilla, jos kontrollikomiteaa ei ole. Otteluissa, joissa on kontrollikomitea, ottelun Jury voi valtuuttaa verkkotuomarin sallimaan ylimääräisen kuivauksen kentälle, jos märkä alue on laaja ja lämpötila on yli 26 ° ja kosteus yli 61 %. Jos, loppupäätelmänä, joukkue kieltäytyy pelaamasta, päätuomari voi rangaista joukkuetta tilanteen mukaan viivytys- tai tavallisilla rangaistuksilla. (Sääntö 1.5, 5.1.2.2, 6.4.1, 16.2) (JS. Suomessa ei vielä ole näitä pikakuivaajia kaikkialla, joten ohjeena on annettu, että pelaajilla on mahdollisuus kuivausliinalla, jos heillä se on, kuivata kenttää. Tähän päätuomari antaa kohtuulliseksi katsomansa ajan. Katso sarjamääräykset ao. kohta.)

4.33 Pelin viivyttäminen	Tuomio:
Erätauolla joukkue meni kokonaisuudessaan pukuhuoneeseen ja palasi sieltä viiden minuutin kuluttua. Päätuomari antoi viivytyssanktion ja peliä jatkettiin. Toimiko tuomari oikein?	Ensiksikin, joukkueella ei ole lupaa poistua kilpailualueelta ilman tuomareiden lupaa. Kahden ja puolen minuutin jälkeen verkkotuomarin pitäisi kuitenkin mennä joukkueen luo kehottamaan heitä palaamaan kentälle välittömästi, tai heidän katsottaisiin luovuttaneen ottelun. Kun he ovat palanneet kentälle, päätuomarin tulee antaa viivytyssanktio. (Sääntö 4.2, 6.4.1, 6.4.2, 18.1)

4.34 Ulkopuolinen häirintä	Tuomio:
Miten päätuomarin kuuluu toimia, jos katsojat keskeyttävät ottelun?	Päätuomarin tulee keskeyttää ottelu ja järjestäjän tai kontrollikomitean tulisi palauttaa järjestys. Tapahtuma merkitään pöytäkirjaan (Sääntö 17.2, 17.3) (JS. Suomessa päätuomari pyytää kotijoukkueen pelikapteenin välityksellä palauttamaan järjestys. Tarvittaessa päätuomari voi myös pyytää poistamaan häiriötä tuottava katsoja ottelupaikalta. Ottelua jatketaan, kun järjestys on palautettu.)

4.35 Ulkopuolinen häirintä	Tuomio:
Päätuomari ei keskeyttänyt palloa, kun kentän takana ollut TV-kameran puomi osui syöttäjään. Syöttäjä ei loukkaantunut eikä osuma häirinnyt hänen syöttöään. Päätuomari antoi pallon jatkua. Syöttänyt joukkue ei protestoinut. Oliko päätuomarin päätös oikea?	Päätuomari oli tilanteessa oikeassa, koska se oli mielenkiintoinen ja herätti yleisön joukossa innostusta. Kuitenkin muissa vastaavissa tilanteissa päätuomarin pitäisi harkita pallon pelaamista uudelleen.

4.36 Ulkopuolinen häirintä	Tuomio:
Pelaaja puolustaa palloa vapaa-alueella kentän takana, kun pallo osuu tv-kameran puomiin, joka on pelialueen ilmatilassa. Tuomareiden on pysäytettävä peli. Miten päätuomarin kuuluu tuomita tämä tilanne; pallo "ULKONA" vai "Ulkopuolisena häiriönä"?	Pelialueella pelaajilla on etuoikeus pelata palloa. Jos pallo osuu ulkopuoliseen esineeseen tai henkilöön, joka tunkeutuu pelialueelle pelialueen ulkopuolelta, esim. tv-kameran puomiin tai katsojaan, joka ottaa pallon kiinni, on kyse "ulkopuolisesta häiriöstä" ja pallo kuuluu pelata uudestaan. (Sääntö 17.2)

5 Libero

5.1 Libero	Tuomio:
Voiko Libero astua kentälle ilman verkkotuomarin lupaa aloitusjärjestyksen tarkastamisen jälkeen ennen erän alkua?	Kyllä voi. Aloituskokoonpanon pelaajan on oltava kentällä kun aloitusjärjestystä tarkistetaan. Kun verkkotuomari on tarkistanut järjestyksen, voi Libero korvata takapelaajan. Joukkueen ei tarvitse aloittaa erää tai pelata lainkaan Liberoa käyttäen. (Sääntö 19.3.2.2, 19.3.2.8, 24.3.1)

5.2 Libero Joukkue oli käyttänyt kaikki vaihtonsa, kun kentällä olevaa pelaajaa rangaistiin erästä poistamisella ja Libero oli vaihtopenkillä. Miten ottelua jatketaan?	**Tuomio:** Erästä/ottelusta poistettu pelaaja on välittömästi vaihdettava säännönmukaisella pelaajavaihdolla. Koska siihen ei ole mahdollisuutta, joukkue julistetaan vajaaksi ja se häviää kyseisen erän. (Huom: poikkeuksellinen vaihto ei ole mahdollinen tässä tapauksessa.) (Sääntö 6.4.3, 19)

5.3 Libero Voidaanko Libero vaihtaa loukkaantuneen pelaajan tilalle normaalilla pelaajavaihdolla?	**Tuomio:** Ei. Libero ei voi olla osallisena pelaajavaihdossa, ei tavallisessa eikä poikkeuksellisessa. (Sääntö 15.5, 15.7, 17)

5.4 Libero Libero oli kentällä korvaten pelaajan #5 ja poistettiin erästä käytösrangaistuksen vuoksi. Miten ottelua kuuluu jatkaa?	**Tuomio:** Jos joukkueella on kaksi Liberoa, voi valmentaja vaihtaa rangaistun Liberon välittömästi toiseen Liberoon. Jos joukkueella on vain yksi Libero, voi joukkue valita seuraavista: - palauttaa pelaajan #5 kentälle Liberon paikalle ja pelata ilman Liberoa lopun erän ajan. Vaihtoehtoisesti - valmentaja voi uudelleennimetä uuden Liberon niiden pelaajien joukosta, jotka eivät ole kentällä uudelleennimeämisen hetkellä ja uusi Libero voi välittömästi ottaa erästä poistetun Liberon paikan (joka ei enää voi pelata ottelussa). (Sääntö 6.4.3, 19.1.1, 19.3.2, 19.3.2.8, 19.4)

5.5 Libero Voiko liberokorvaaminen tapahtua samaan aikaan pelaajavaihdon kanssa?	**Tuomio:** Kyllä - koska 'korvaaminen' ei ole 'vaihto' ja päinvastoin. (Sääntö 15.3.2, 19.3.2, 19.3.2.8)

5.6 Libero Libero tuli kentälle korvaamaan pelaajaa pelipaikalle 1 sen jälkeen, kun tuomari oli viheltänyt syöttöluvan merkiksi, mutta ennen syöttöhetkeä. Miten päätuomarin tulisi toimia?	**Tuomio:** Mikäli tämä tapahtui ensimmäisen kerran ottelun aikana, tulisi päätuomarin antaa pallorallin jatkua keskeytyksettä. Pallorallin jälkeen hänen täytyy antaa suullinen varoitus myöhäisestä korvaamisesta. Seuraavista myöhäisistä korvaamisista annetaan viivytyssanktio välittömästi, keskeyttäen palloralli. ***Liberon korvaaminen kuitenkin sallitaan.*** Jos korvaaminen tapahtuisi vasta ***syöttöhetken jälkeen***, pitäisi päätuomarin tuomita sijoittumisvirhe. (Sääntö 19.3.2.5)

5.7 Libero Joukkue teki laittoman liberokorvaamisen, mutta se huomattiin ennen syöttöhetkeä. Miten tulisi menetellä?	**Tuomio:** Jos tilanne huomataan ennen seuraavaa syöttöä, verkkotuomari viheltää ja kutsuu pelaajan takaisin. Laiton korvaaminen perutaan ja joukkueelle annetaan viivytyssanktio. (Sääntö 19.3.2.1, 19.3.2.9, 23.2.3)

5.8 Libero	Tuomio:
Kentällä oli viisi pelaajaa, kun päätuomari vihelsi syöttöluvan merkiksi; samaan aikaan Libero oli penkillä ja ilmeisesti unohtanut palata edellisen pallon jälkeen. Miten tuomareiden pitäisi toimia?	Päätuomarin kuuluu viheltää syöttöluvan merkiksi vain silloin, kun joukkueet ovat valmiita pelaamaan ja syöttäjällä ole pallo hallussaan. Jos Liberon myöhäinen astuminen kentälle viivyttää syöttölupavihellystä merkittävästi, pitäisi joukkueelle antaa viivytyssanktio. Jos päätuomari erehdyksessä antaa syöttöluvan, hänen tulisi keskeyttää se ja pelata uusi pallo ilman seuraamuksia. (Sääntö 7.5.1, 12.3, 19.3.2.3, 19.3.2.5)

5.9 Libero	Tuomio:
Libero oli kentällä korvaamassa pelaajaa #4. Juostessaan pallon perässä Libero loukkasi jalkansa eikä kyennyt jatkamaan peliä. Valmentaja päätti haluavansa pelaajan #4 nimettävän uudeksi Liberoksi. Onko tämä mahdollista?	Ei suoraan. Valmentaja voi nimetä uuden Liberon niistä pelaajista, jotka eivät ole kentällä uudelleennimeämisen hetkellä, liberon korvaama pelaaja pois lukien. Jos siis valmentaja haluaa pelaajasta #4 uuden Liberon, on #4 ensin palattava kentälle ja vaihdettava säännönmukaisella vaihdolla pois kentältä. Sen jälkeen hänet voidaan nimetä uudeksi Liberoksi. (Sääntö 19.1.3, 19.3.2.2, 19.3.2.8, 19.4.2)

5.10 Libero	Tuomio:
Voiko valmentaja olla samaan aikaan myös joukkueensa Libero?	Kyllä. Sääntöjen mukaan Libero ei voi olla joukkueensa kapteeni tai pelikapteeni. Säännöt eivät estä Liberoa olemasta valmentaja eivätkä hoitamasta tätä tehtävää valmentaja-alueen rajan takaa. (Sääntö 5.2.3.4)

5.11 Libero	Tuomio:
Liberon korvaama pelaaja tuli erehdyksessä kentälle Liberon paikalle hetkeksi (tätä ei ehditty edes merkitä liberopöytäkirjaan) - mutta he korjasivat erehdyksensä saman tien itse. Lasketaanko tämä korvaamiseksi?	Ei, tätä ei lasketa korvaamiseksi. Sääntö 19.3.2.1 määrää, että liberokorvaamisten välillä on oltava palloralli. Tässä oli kyseessä ilmeinen erehdys, eikä sitä pitäisi laskea virheeksi. (Sääntö 19.3.2.1, 19.3.2.2)

5.12 Libero	Tuomio:
Joukkue unohti korvata Liberon kenttäpelaajalla Liberon siirtyessä nelospaikalle. Kolmen pisteen jälkeen päätuomari huomasi Liberon olevan kentällä sääntöjen vastaisesti. Mikä on tuomarin oikea päätös?	Libero ei syyllisty sijoittumisvirheeseen ennen syöttöhetkeä. Kun kentällä on pöytäkirjaan merkitty pelaaja, jonka ei pitäisi olla kentällä, rangaistaan joukkuetta pallohäviöllä ja se menettää kaikki tekemänsä pisteet sijoittumisvirheen ajalta (jos virheen alkuhetki voidaan päätellä). Pelijärjestykset oikaistaan ja peliä jatketaan. (Sääntö 15.9, 19.3.1.1, 26.2.2.1, 26.2.2.2)

5.13 Libero Joukkueen ainoa Libero loukkaantui virallisen lämmittelyn aikana. Voiko kapteenista tulla uusi Libero?	**Tuomio:** Jos joukkueella on kaksi Liberoa, voi valmentaja vaihtaa välittömästi toisen Liberon aktiivisen Liberon paikalle. jos toinenkin Libero loukkaantuu tai joukkueella on vain yksi Libero, voi valmentaja nimetä uuden liberon niiden pelaajien joukosta, jotka eivät ole kentällä uudelleennimeämisen hetkellä. Vaikka onkin totta, ettei Libero voi olla joukkueen kapteeni tai pelikapteeni, voi kapteeni luopua asemastaan ja kaikista siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista pelatakseen uudelleennimettynä Liberona. (Sääntö 5, 19.2, 19.3.2.8, 19.5)

5.14 Libero Libero korvattiin pois kentältä ja hän palasi sinne välittömästi toisen pelaajan paikalle (korvaamisten välissä ei ollut pallorallia). Onko tämä sallittua?	**Tuomio:** Ei. Tämä on tyypillinen esimerkki virheellisestä liberokorvaamisesta. Jälkimmäisen korvaamisen kohdalla verkkotuomarin pitäisi evätä se, ja päätuomarin antaa viivytyssanktio. Otteluissa, joissa on avustava kirjuri, on hänen tehtävänsä valvoa liberokorvaamisia. Tässä tapauksessa hänen pitäisi painaa summeria tehdyn virheen merkiksi. (Sääntö 19.3.2.1, 19.3.2.5, 23.2.3)

5.15 Libero Libero korvattiin tavallisella kenttäpelaajalla. Syötön jälkeen varapallo ajautui kentälle ja palloralli keskeytettiin. Ennen uusintapallon aloituslupavihellystä Libero yritti korvata pelaajan kuutospaikalla. Verkkotuomari kutsui hänet takaisin. Oliko verkkotuomarin päätös oikea?	**Tuomio:** Kyllä oli. Tämä on tyypillinen esimerkki virheellisestä liberokorvaamisesta, koska kahden liberokorvaamisen välissä ei ollut ***päättynyttä*** pallorallia. Jälkimmäisen korvaamisen hetkellä verkkotuomarin tulisi evätä se ja päätuomarin antaa viivytyssanktio. (Sääntö 19.3.2.1)

5.16 Libero Libero loukkaantui ottelun aikana ja verkkotuomari antoi lääkärille ja häntä avustaneelle valmentajalle luvan astua kentälle tutkimaan loukkaantumisen vakavuutta. He päättivät ottaa Liberon pois kentältä ja lähettää hänen korvaamansa pelaaja takaisin kentälle. Kun Libero oli saatettu pois kentältä, hän ilmoitti toipuneensa ja vaati saada palata takaisin kentälle. Tuomarit sallivat Liberon palaavan kentälle ja jatkavan peliä. Oliko tämä oikein?	**Tuomio:** Ei, sitä ei olisi pitänyt sallia. Vaikka kyse oli loukkaantumisesta, Libero voitiin korvata myös tavallisella liberokorvaamisella. Liberolla on myös oikeus osallistua otteluun kunnes hänet on julistettu kyvyttömäksi jatkamaan (Sääntö 19.4.2). Sen vuoksi tilanteessa sattui virhe, kun kaksi liberokorvaamista tapahtui ilman, että välissä oli pallorallia. Tämä on virheellinen liberokorvaaminen. Sääntöjen mukaan verkkotuomarin tulisi estää jälkimmäinen korvaaminen ja päätuomarin antaa viivytyssanktio. (Sääntö 19.3.2.1, 19.3.2.8)

5.17 Libero Joukkueen 'A' Libero loukkasi käsivartensa ottelun aikana, ja hänen tilalleen oli uudelleennimettävä uusi Libero. Alkuperäinen Libero istui vaihtopenkillä ottelun loppuun asti. Oliko tämä sallittua?	**Tuomio:** Kyllä. Pelaaja kykeni liikkumaan eikä luonut minkäänlaista estettä tai vaaraa joukkueille. Tämä seikka on oleellinen tuomion suhteen. Pelaajan pitäisi sallia olla vaihtopenkillä. Jos pelaaja tarvitsisi hoitoa, pitäisi ohjata joukkueen lääkäri sijoittamaan pelaaja vaihtopenkin taakse tai muuhun turvalliseen paikkaan valvonta-alueen ulkopuolelle. (K.1a ja Määritelmät) (Sääntö 19.3.2.8)

5.18 Libero Milloin kaksi liberokorvaamista voi tapahtua saman pelikatkon aikana?	**Tuomio:** Tavallisesti peräkkäisten liberokorvaamisten välissä täytyy olla päättynyt palloralli. Kuitenkin tilanteessa, jossa vastapuolen saama RANGAISTUS aiheuttaisi Liberon siirtymisen nelospaikalle kiertovaihdon myötä, se on sallittua, koska joukkueella ei ole mahdollisuutta vaikuttaa tapaukseen. Rangaistuksen myötä tulevaa pistettä pidetään päättyneenä pallorallina. (Sääntö 19.3.2.1)

5.19 Libero Libero valitti huonovointisuuttaan. Onko sallittua uudelleennimetä uusi Libero?	**Tuomio:** Jos joukkueella on kaksi Liberoa, niin loukkaantumisen tai sairastumisen sattuessa pelaava Libero voidaan vaihtaa toiseen Liberoon. Jos joukkueella on vain yksi Libero tai toinenkin Libero loukkaantuu ollessaan kentällä, voidaan nimetä uusi Libero asianmukaisen proseduurin mukaisesti. (Sääntö 19.3.2.2, 19.3.2.8)

5.20 Libero Kirjuri merkitsi pelinumeron '15' liberolle '5':n sijaan. Valmentaja ja kapteeni allekirjoittivat pöytäkirjan. Mitä pitäisi tapahtua, kun tilanne huomataan?	**Tuomio:** Kyseessä on hallinnollinen virhe eikä sillä ole seurauksia joukkueelle. Kirjuri korjaa numeron huomautussarakkeeseen. (Sääntö 19.1.2)

5.21 Libero Ottelun ensimmäisessä erässä joukkueen 'A' Libero pelasi samanvärisellä ja muutenkin samanlaisella pelipaidalla kuin muu joukkue. Ennen toisen erän alkua joukkueen 'B' valmentaja protestoi tilannetta ja erän lopputulosta vastaan. Mikä on oikea päätös tilanteessa?	**Tuomio:** Koska väärällä pelipaidalla ei ollut vaikutusta peliin, ei ensimmäisen erän lopputulosta peruta. Liberon on kuitenkin vaihdettava pelipaitansa. (Sääntö 19.2)

5.22 Libero Kaksi pelaajaa yritti torjua vastapuolen hyökkäystä ja hyppäsi verkolla. Heidän välissään myös Libero hyppäsi, muttei missään vaiheessa kurottautunut millään ruumiinosalla verkon yläreunaa korkeammalle. Siitä huolimatta verkkotuomari vihelsi torjuntayrityksen. Oliko päätös oikea?	**Tuomio:** Päätös ei ollut oikea. Koska Libero ei missään vaiheessa kurottautunut millään ruumiinosalla verkon yläreunaa korkeammalle, ei hänen hyppyään voida pitää torjuntayrityksenä. (Sääntö 14.1.1, 14.1.2, 14.1.3)

5.23 Libero Libero poistui kentältä. Syöttäjälle tuomittiin kahdeksan sekunnin ylitys syötössä. Voiko Libero nyt palata kentälle?	**Tuomio:** Tätä syöttöä (virhettä) pidetään päättyneenä pallorallina. Sen vuoksi liberon sallitaan palata kentälle. (Sääntö 6.1.3, 19.3.2.1, 19.3.2)

5.24 Libero	Tuomio:
Valmentaja julisti joukkueen ainoan Liberon pelikyvyttömäksi ja halusi uudelleennimetä uuden Liberon. Kenet voidaan uudelleennimetä uudeksi Liberoksi ja milloin?	Paitsi Liberon korvaama pelaaja, kenet tahansa uudelleennimeämisen hetkellä vaihdossa oleva pelaaja voidaan pyytää uudelleennimettäväksi uudeksi Liberoksi. Alkuperäinen Libero ei voi enää palata otteluun missään tapauksessa. Jos valmentaja haluaa Liberon korvaaman pelaajan uudeksi Liberoksi, hänen on ensin suoritettava sääntöjen mukainen pelaajavaihto. Jos pelaava libero julistetaan pelikyvyttömäksi, hänet on korvattava liberon korvaamalla pelaajalla ja uusi Libero saa tulla kentälle päättyneen pallorallin jälkeen. (Sääntö 19.3.2.8, 19.4.2.1, 19.4.2.4)

6 Osanottajien käyttäytyminen

6.1 Osanottajien käyttäytyminen	Tuomio:
Päätuomari varoitti pelaajaa käytösrikkeestä mennen suoraan vähäisten käytösrikkeiden rankaisun VAIHEESEEN 2, ja näytti pelaajalle keltaista korttia, joka merkittäisiin pöytäkirjaan. Toimiko päätuomari oikein?	Tuomari toimi oikein. Päätuomarin on kontrolloitava tällaisia käytösrikkeitä. Keltainen kortti on sen vuoksi merkittävä pöytäkirjaan. Päätuomari voi antaa suullisen varoituksen pelikapteenin kautta (vaihe 1), jos käytösrike on yleisluonteinen. Hän voi myös rikkeen vakavuudesta riippuen aloittaa suoraan vaiheesta 2 näyttäen keltaista korttia suoraan rikkeen tehneelle pelaajalle tai pelikapteenin kautta muulle joukkueen jäsenelle. Tuomarilla on oikeus siirtyä suoraan rangaistuksiin, jos rike on luonteeltaan vakava. (Sääntö 21.1, 21.2)

6.2 Osanottajien käyttäytyminen	Tuomio:
Verkkotuomari huomasi yrityksen harhauttaa tuomareita (torjuja nykäisi verkkoa) ja tuomitsi pallon hyökkääjän joukkueelle. Päätuomari antoi sen jälkeen torjuneen joukkueen pelaajalle varoituksen keltaisella kortilla . Oliko tämä oikea rangaistus tilanteessa?	Päätuomarin päätös ei ollut oikea. Hyökänneen joukkueen kuului voittaa pallo, koska vastapuolen pelaaja kosketti verkkoon häiriten peliä. Torjujaa olisi pitänyt rangaista käytösrangaistuksella (punainen kortti: piste ja syöttö vastapuolelle) räikeästä käytöksestä ja yrityksestä johtaa tuomareita harhaan. (Sääntö 21.2.1, 21.3)

6.3 Osanottajien käyttäytyminen	Tuomio:
Joukkueen 'A' valmentaja nousi seisomaan pallon päätteeksi ja heilutti käsiään tavalla, joka osoitti halveksuntaa tuomarin päätöstä kohtaan. Onko tämä sallittua?	Valmentajan on saatava ilmaista itseään tietyillä normaaleilla tavoilla. Jos valmentajan reaktion katsotaan saavuttavan vähäisten käytösrikkeiden vaiheen 2, on päätuomarin varoitettava häntä keltaisella kortilla. Jos sama toistuu, on annettava rangaistus punaisella kortilla. Jos käytösvirhe tapahtuu pallorallin aikana, annetaan käytösrangaistus pallon jälkeen ja pallon lopputuloksen jälkeen. (Sääntö 5.2, 21.1, 21.2, 21.3)

6.4 Osanottajien käyttäytyminen	Tuomio:
Päätuomari tuomitsi erien välisellä tauolla joukkueen 'A' pelaajalle käytösrangaistuksen (punainen kortti) räikeästä käytöksestä. Joukkueella 'A' oli seuraavan erän aloitus. Mitä tapahtuu seuraavaksi?	Käytösrangaistukset erien välillä merkitään seuraavan erän rangaistuksiksi ja huomioidaan erää aloitettaessa. Siispä ennen ensimmäistä syöttöä tuomari viheltää pilliin ja antaa joukkueelle A rangaistuksen. Joukkue B saa pisteen ja suorittaa kiertovaihdon ja syöttää. (Sääntö 21.5) Jos syntyy tilanne, jossa joudutaan antamaan rangaistus molempien joukkueiden pelaajille, silloin rangaistaan ensin syöttävää joukkuetta ja sen jälkeen vastaanottavaa joukkuetta. Seuraavassa yhteenveto erien välillä annetuista rangaistuksista ja niiden vaikutuksista, rangaistukset merkitään pöytäkirjaan: - Varoitus syöttävän joukkueen pelaajalle (keltainen kortti). Ei lisäseuraamuksia, mutta merkitään pöytäkirjaan. - Varoitus vastaanottavan joukkueen pelaajalle (keltainen kortti). Ei lisäseuraamuksia, mutta merkitään pöytäkirjaan. - Rangaistus (punainen kortti) syöttävän joukkueen pelaajalle. Vastaanottava joukkue saa pisteen, suorittaa kiertovaihdon ja syöttää. - Rangaistus (punainen kortti) vastaanottavan joukkueen pelaajalle. Piste syöttävälle joukkueelle. - Rangaistukset (punainen kortti) molempien joukkueiden pelaajille riippumatta niiden järjestyksestä. Piste vastaanottavalle joukkueelle, Tämä joukkue suorittaa kiertovaihdon ja saa sitten rangaistuksena pallohäviön ja syöttö vastapuolelle Alkuperäinen syöttävä joukkue suorittaa kiertovaihdon ja aloitusjärjestyksessä toinen pelaaja syöttää. Pistetilanne on 1-1. Pisteet lasketaan vasta silloin, kun molemmat joukkueet ovat saaneet rangaistuksensa. Siksi molempien joukkueiden saadessa rangaistuksen tilanteessa 24-25 erä ei pääty pistein 24-26, vaan jatkuu tilanteesta 25-26.

6.5 Osanottajien käyttäytyminen	Tuomio:
Pallorallin päätyttyä passari nykäisi turhautuneena verkon alanarua. Oliko tämä virhe?	Säännön 21.3 mukaan päätuomarilla on oikeus rangaista pelaajaa teon vakavuuden mukaan. Verkon nykiminen on normaali turhautuneen pelaajan tunnereaktio, jonka hallitseminen kuuluu tuomaroinnin taiteeseen. Joissain tapauksissa tarkoituksellinen verkon repiminen voi olla räikeää käytöstä ja rangaistaan sen mukaisesti. Koska tässä tapauksessa ei ollut tarkoitus harhaanjohtaa tuomareita pelin aikana, ei tapahtumasta aiheudu käytösrangaistusta. (Sääntö 21.2, 21.2.1, 21.3)

6.6 Osanottajien käyttäytyminen	Tuomio:
Pelaaja käveli päätuomaria kohti elehtien vilkkaasti ja huutaen vaikka häntä oli jo varoitettu. Miten tähän pitäisi suhtautua?	Tätä tulisi pitää loukkaavana käytöksenä ja rangaista keltaisella ja punaisella kortilla yhdessä. (Sääntö 21.1, 21.2, 21.3)

6.7 Osanottajien käyttäytyminen	Tuomio:
Pelaajaa rangaistiin erästä poistamisella. Joukkue ei ollut aiemmin saanut käytösvaroitusta tai -rangaistusta. Miten päätuomarin tulisi reagoida seuraaviin saman joukkueen muiden jäsenten käytösrikkeisiin?	Päätuomarin tulisi normaaliin tapaan yrittää estää joukkueen käytöstä päätymästä rangaistavalle tasolle. Kuitenkin selkeässä loukkaavan käytöksen tapauksessa tuomarin on rangaistava pelaajaa suoraan erästä poistamisella, vaikkei aiempia sanktioita olisikaan annettu (punainen ja keltainen kortti yhdessä). Päätuomari voi antaa varoituksia ja käytösrangaistuksia muille joukkueen jäsenille erästä poistamisen jälkeenkin - mutta kun keltainen kortti on annettu, ei sitä voi antaa uudestaan kenellekään saman joukkueen jäsenelle. (Sääntö 21)

6.8 Osanottajien käyttäytyminen	Tuomio:
Ottelun jälkeen joukkueen kapteeni käyttäytyi päätuomaria kohtaan hyvin epäurheilijamaisesti. Miten päätuomarin tulisi toimia?	Pelaajaa on rangaistava jollain tavalla. FIVB:n tapahtumissa ottelu ei suinkaan pääty tuomarien viimeiseen vihellykseen, joten kapteenin käytös on raportoitava ottelun jurylle, ja käytöksen yksityiskohdat merkittävä pöytäkirjan huomautussarakkeeseen. FIVB:n valvontakomitealla on käytettävissään eriasteisia sanktioita, kilpailukielto mukaan lukien.

6.9 Osanottajien käyttäytyminen	Tuomio:
Liberon korvaama pelaaja istui penkillä. Päätuomari rankaisi häntä käytösrangaistuksella. Pelaajan käytös jatkui ja hän antoi aplodit tuomarille. Päätuomari rankaisi häntä erästä poistamisella. Pelaaja jatkoi käytöstään ja häntä rangaistiin ottelusta poistamisella. Miten tilanteessa kuuluu menetellä?	Erästä tai ottelusta poistettu pelaaja on vaihdettava välittömästi. Siksi hänet on vaihdettava sääntöjenmukaisella vaihdolla. Menettelytapa on seuraava: - Liberon on poistuttava kentältä liberokorvaamisalueelle, sitten - vaihtopelaaja astuu vaihtoalueelle asianmukaisen numerokilven kanssa, antaa sen verkkotuomarille, ja sillä aikaa kirjuri merkitsee säännönmukaisen pelaajavaihdon Libero voi palata kentälle yhden päättyneen pallorallin jälkeen. Pistetilanne erästä poistamisen (tai ottelusta poistamisen) hetkellä merkitään pöytäkirjaan. (Sääntö 6.4.3, 15.8)

7 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa

7.1 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa	Tuomio:
Verkkotuomari kielsi valmentajaa häiritsemästä kirjuria tai puhumasta tälle. Toimiko verkkotuomari oikein?	Tuomaroinnin taiteen hengessä, mikäli tällaiset tilanteet ovat selvitettävissä verkkotuomarin huomautuksella, näin voidaan tehdä. (Sääntö 23.3.2.2)

7.2 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa	Tuomio:
Saako vaihtopelaaja istua lämmittelyalueen lattialla seisomisen tai verryttelyn sijaan?	Pelaajien ei tarvitse seistä lämmittelyalueella. Toisaalta he eivät saa tällä alueella myöskään istua penkillä, tuolilla, kaiteella tai muurilla. (Sääntö 4.2.1, 4.2.3, 24.2.4, 24.2.5)

7.3 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Voiko valmentaja kysyä kirjurilta ***vastapuolen*** ottamien aikalisien lukumäärästä?	**Tuomio:** Kirjurin ei pidä vastata valmentajalle. Yleisesti ottaen valmentajilla ei ole oikeutta kysyä kirjureilta mitään tietoja. Jos kuitenkin sähköinen tulostaulu on käytössä eikä käytettyjen pelikatkojen määrä ole nähtävissä, on valmentajilla oikeus kysyä kirjurilta tätä asiaa, mutta ainoastaan oman joukkueensa osalta ja vain sellaisella hetkellä, jolloin se ei häiritse kirjurin työtä tai viivytä peliä. (Sääntö 25.2.2)

7.4 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Voiko joukkueen kapteeni tehdä virallisen vastalauseen pöytäkirjaan, jollei hän ole ilmoittanut tuomarille aikomuksestaan ottelun aikana?	**Tuomio:** Jos ei pelikapteeni ole tapahtuman aikaan maininnut vastalauseesta, ei hän voi tehdä kirjallista vastalausetta pöytäkirjaan ottelun lopussa. (Sääntö 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4)

7.5 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Voidaanko tuomareiden päätöksiä kumota erän loppumisen jälkeen?	**Tuomio:** Kyllä. Tuomarit saavat seuraavan erän alkamiseen saakka muuttaa sääntöjen soveltamista koskevia päätöksiään, mikäli huomaavat erehtyneensä. Pistetilanne oikaistaan asianmukaisesti.

7.6 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Sen jälkeen kun kolmas aikalisäpyyntö oli evätty, valmentaja muuttikin mieltään ja lähetti pelaajan vaihtoalueelle. Onko tämä sallittua?	**Tuomio:** Edellyttäen ettei syöttöluvan merkiksi ollut vihelletty, olisi vaihtopyyntö pitänyt sallia, ainoastaan aikalisäpyyntö oli virheellinen. Kuitenkin tämä virheellinen katkopyyntö pitäisi merkitä pöytäkirjaan. (Sääntö 15.1, 15.2.1, 15.11, 16.1, 16.2, 24.2.6, 24.2.7)

7.7 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Sen jälkeen kun päätuomari oli kehottanut joukkueita astumaan kentälle, katsoi 'B':n valmentaja 'A':n pelijärjestyksen ja antoi sitten aloitusjärjestyslipukkeensa verkkotuomarille. Päätuomari antoi joukkueelle 'B' viivytysvaroituksen. Oliko tämä oikein?	**Tuomio:** Päätuomari teki virheen ohjatessaan 'A':n kentälle ennen kuin 'B':n valmentaja oli antanut aloitusjärjestyslipukkeen verkkotuomarille. Joukkue 'B' syyllistyi viivyttämiseen ja valmentajan käytöstä - hyödyntavoittelua tilanteesta - on pidettävä räikeänä. Tilanteessa olisi pitänyt antaa asianmukaiset sanktiot.

7.8 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Aikalisällä valmentaja kokoontui koko joukkueensa kanssa aivan vapaa-alueen takakulmaan, lähelle lämmittelyaluetta. Onko tämä sallittua?	**Tuomio:** Sääntö 15.4.4 määrää "pelissä olevat pelaajat menemään vapaa-alueelle penkkinsä lähelle" aikalisän ajaksi. Siksi verkkotuomarin pitäisi kehottaa joukkuetta menemään penkkinsä lähelle.

7.9 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Apuvalmentaja tuli sivurajan luo auttamaan pelaajia löytämään märän kohdan kentällä. Päätuomari kutsui pelikapteenin luokseen ja käski häntä kehottamaan apuvalmentajaa pysymään penkillä. Oliko päätuomarin päätös oikea?	**Tuomio:** Päätuomarin päätös oli oikea. Apuvalmentajalla on oikeus istua penkillä eikä hän saa puuttua otteluun. Vain valmentaja saa kävellä sivurajan lähellä valmentaja-alueen rajan takana. (Sääntö 5.2.3.4, 5.3.1)

7.10 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa	Tuomio:
Pallorallin jälkeen valmentaja kysyi verkkotuomarilta oliko hänen syöttäjänsä oikea. Verkkotuomari tarkisti syöttöjärjestyksen kirjurin kanssa ja vastasi oikean pelaajan olevan valmiina syöttämään. Päätuomari jatkoi peliä. Toimivatko tuomarit oikein?	Tilanteessa toimittiin väärin. Ainoa joukkueen jäsen, jolla on oikeus puhutella tuomareita, on pelikapteeni. Siksi valmentajalla ei ole oikeutta puhutella verkkotuomaria. Päätuomarin olisi pitänyt kutsua pelikapteeni luokseen ja pyytää häntä muistuttamaan valmentajaa siitä, ettei hänellä ole oikeutta kysyä tuomareilta mitään. (Sääntö 5.1.2)

8 Erikoistilanteet

8.1 Erikoistilanteet	Tuomio:
Joukkue 'B' hidasti tarkoituksellisesti pelin tempoa. Kuinka tuomarin tulisi toimia?	Tuomarin on pidettävä pelin tempo vakiona, jotta peli sujuisi normaalisti. Tuomari ei saa sallia mitään ulkopuolisia vaikutuksia, jotka hidastavat ottelurytmiä ja heikentävät toisen joukkueen suoritustasoa. Tämä on osa nk. tuomaroinnin taidetta.

8.2 Erikoistilanteet	Tuomio:
Joukkueen 'B' pelaajalta putosi lattiankuivausliina joukkueen 'A' kentälle. Kuinka tuomareiden tulisi toimia?	Jos tilanne on päätuomarin mielestä vaarallinen, hänen on pysäytettävä peli välittömästi ja tuomittava uusi pallo. Toisaalta, jos pallo on pelattu loppuun eikä liinalla ollut vaikutusta sen lopputulokseen, ei ole tarvetta uusia palloa. (Sääntö 17.2)

8.3 Erikoistilanteet	Tuomio:
Ottelua jatkettiin toisella kentällä valojen sammumisen vuoksi. Miten tulee menetellä ottelusta poistetun pelaajan kohdalla pelattaessa erää uudestaan?	Sääntö 17.3.2.2 sanoo, että uusittaessa keskeytynyttä erää toisella kentällä "kesken jäänyt erä peruuntuu ja aloitetaan uudelleen samalla aloituskokoonpanolla (paitsi erästä tai ottelusta poistetut)." Kun tällaista erää pelataan uudestaan, ei erästä tai ottelusta poistetuilla pelaajilla ole oikeutta osallistua. Hänen paikkansa täytyy ottaa joukkueen muu pelaaja, joka ei aloituskokoonpanossa. Edelleen, kaikki muutkin sanktiot, jotka on merkitty pöytäkirjaan siihen mennessä kun valot sammuivat, on otettava huomioon uusintaerässä. (Sääntö 17.3.2.2)

8.4 Erikoistilanteet	Tuomio:
Juostessaan ylityskaistan ulkopuolelta verkon toiselle puolelle menneen pallon perään pelaaja tarttui verkkopylvääseen kyetäkseen kääntymään riittävän nopeasti. Onko tämä tuen ottamista?	Ei. Kunhan pelaaja ei koske verkkopylvääseen lyödessään palloa, on peli sallittua. (Sääntö 9.1.3)

8.5 Erikoistilanteet	Tuomio:
Kun pelaajavaihto oli tehty, päätuomari huomasi, että edellisen pisteen pitikin mennä toisin päin. Sen vuoksi valmentaja pyysi pelaajavaihdon perumista. Onko tämä mahdollista?	Koska päätuomari muutti päätöstään, johon pelaajavaihto perustui, on pelin hengen mukaista sallia valmentajan pyyntö. Joukkueen pelaajavaihtojen määrä pysyi ennallaan.

Yllä olevat caset on tarkoituksella suunniteltu lyhyiksi, helposti luettaviksi ja ymmärrettäviksi, jotta ne palvelisivat paremmin suurta yleisöä. Seuraavat caset sisältävät laajempia versioita osittain samoista caseista, mahdollistaakseen tarkemman analyysin tapahtumista.

9 Laajennetut caset

9.1 Laajennetut caset Pelaaja vastaanotti pallon niin, että se olisi mennyt verkon yli toiselle puolelle, ellei kukaan saman joukkueen pelaajista koskisi palloon. Passari oli valmiina koskemaan palloon sääntöjen mukaisesti. Vastapuolen torjuja kurottautui verkkotason toiselle puolelle ja torjui pallon ennen kuin passari ehti koskea siihen. Päätuomari vihelsi torjujan virheen. Oliko päätuomarin päätös oikea?	**Tuomio:** Kyllä, torjunta oli laiton. Torjujilla ei ole oikeutta koskea palloon verkon toisella puolella ennen kuin hyökkäys on tapahtunut, paitsi jos päätuomari toteaa, ettei vastapuolella ole enää mahdollisuutta koskea palloon. (Sääntö 14.3)

9.2 Laajennetut caset, ks.3.42 Takapassari teki etukentältä hyökkäyksen pallon ollessa kokonaan verkon yläreunaa korkeammalla. Vastapuolen torjuja kurottautui verkkotason ohi ja kosketti palloon samaan aikaan passarin kanssa. Mikä oli päätuomarin oikea päätös?	**Tuomio:** Oikea päätös on tuomita kaksoisvirhe. Takapassarin hyökkäys oli sääntöjen vastainen, mutta myös torjujan samanaikainen kosketus palloon oli sääntöjen vastainen, koska se tapahtui *hyökkääjän puolella*. Jos torjuja olisi koskettanut palloa passarin jälkeen, ainoastaan passarin hyökkäyslyönti olisi tuomittu virheeksi. Jos samanaikainen kosketus olisi tapahtunut verkon YLäPUOLELLA, missä molemmilla joukkueilla on oikeus pelata palloa, ainoastaan passarin hyökkäyslyönti olisi ollut virhe. (Sääntö 13.3.3, 14.3, 14.6.1, K.7)

9.3 Laajennetut caset, ks.3.42 'A':n pelaaja passasi pallon verkon yli vastustajan puolelle, missä takapelaaja hyppäsi ilmaan etukentällä ja kosketti palloon verkon yläreunan yläpuolella. 'A':n hyökkääjä kurottautui torjumaan palloa verkkotason toisella puolella. Molemmat pelaajat koskettivat palloon samaan aikaan. Päätuomari tuomitsi kaksoisvirheen. Oliko päätuomarin päätös oikea?	**Tuomio:** Tuomarin päätös oli oikea. Hyökkääjä, vaikkakin koski palloon tarkoituksenaan torjua se, suoritti hyökkäyslyönnin eikä torjuntaa. Torjuminen on verkon tuntumassa tapahtuvaa toimintaa vastapuolelta tulevan pallon pysäyttämiseksi eikä omalta passarilta tulevan pallon hyökkäämiseksi (Sääntö 14.1.1). Koska hyökkääjän kosketus palloon tapahtui vastustajan puolella, oli hyökkäys sääntöjen vastainen (Sääntö 13.3.1). Takapelaaja toteutti torjunnan koskemalla palloon verkon yläreunan yläpuolella (Sääntö 14.1.1). Takapelaaja tekee torjuntavirheen toteuttaessaan torjunnan (Sääntö 14.6.2). Koska molemmat pelaajat tekivät virheen samaan aikaan, päättyi palloralli kaksoisvirheeseen. Päätuomarin on seurattava peliä erittäin huolellisesti tässä monimutkaisessa tilanteessa verkon yläpuolella. Jos 'A':n hyökkääjä koskee palloon ensimmäiseksi, tekee ainoastaan hän virheen, jos taas takapelaaja koskee ensin, silloin hänelle on vihellettävä virhe. (Sääntö 13.3.1, 14.1.1, 14.6.2)

9.4 Laajennetut caset	Tuomio:
Joukkueen 'A' pelaaja #6 poistettiin ottelusta ja hänet vaihdettiin säännönmukaisella vaihdolla pelaajaan #7. Tämä oli joukkueen 'A' ensimmäinen vaihto ko. erässä ja joukkueella oli vielä kolme muuta vaihtopelaajaa. Seuraavan pallorallin aikana joukkueen 'A' pelaaja #7 loukkaantui eikä pystynyt jatkamaan peliä. Tästä syystä päätuomari sallii joukkueen 'A' vaihtaa pelaajan #7 poikkeuksellisella vaihdolla. Toimiko päätuomari oikein?	Sääntö 15.8 sanoo: "Erästä tai ottelusta poistettu pelaaja täytyy pystyä vaihtamaan säännönmukaisella vaihdolla. Jos tämä ei ole mahdollista, joukkue tuomitaan vajaaksi." Ensimmäisessä tämän casen kohdassa toimittiin sääntöjen mukaan. Säännönmukainen vaihto suoritettiin pelaajien #6 ja #7 välillä. Kun vaihto oli suoritettu, olivat kaikki joukkueen 'A' pelaajat kentällä kelvollisia pelaamaan. Seuraavassa tilanteessa pelaaja #7 loukkaantui eikä kyennyt jatkamaan peliä. Vaikka pelaajaa #7 ei voitu vaihtaa säännönmukaisesti, niin ei ollut estettä sääntöjen mukaan suorittaa pelaajan #7 kohdalla poikkeuksellista vaihtoa. (Sääntö 15.7, 15.8)

9.5 Laajennetut caset, ks. 4.12	Tuomio:
V2 ja V5 olivat joukkueensa parhaat hyökkääjät. Erän aikana V5 vaihdetaan pois kentältä, ja myöhemmin erän aikana hän palaa takaisin. Erän loppuvaiheessa ollessaan verkolla V5 loukkaantuu ja hänet on korvattava poikkeuksellisella vaihdolla. Kun valmentaja huomaa V5:n makaavan kentällä ilmeisen vakavasti loukkaantuneena, hän näyttää joukkueelleen että V2 pitää korvata Liberolla. Nyt V2 on penkillä ja Libero kentällä. Kun on tullut selväksi että V5 ei pysty peliä jatkamaan pyytää valmentaja poikkeuksellista vaihtoa pelaajien V2 ja V5 välillä. Onko tämä oikein?	Tämä ei ole oikein. V2 oli kentällä loukkaantumisen aikana. Loukkaantunut pelaaja voidaan vaihtaa poikkeuksellisella vaihdolla ja valmentaja voi käyttää ketä tahansa pelaajaa joka ei ole kentällä loukkaantumisen hetkellä, pois lukien Liberoa tai pelaajaa jonka Libero on korvannut. Valmentajan muiden toimenpiteiden tulee tapahtua tämän jälkeen. (Sääntö 15.7)

9.6 Laajennetut caset, ks. 4.16	Tuomio:
Joukkueiden pelijärjestystä tarkastettaessa verkkotuomari huomasi ristiriidan joukkueen 'A' kentällä olevien pelaajien ja aloitusjärjestyslipukkeen välillä. Pelipaikalla 1 oli pelaaja #5 aloitusjärjestyslipukkeessa olevan #7 sijaan. Verkkotuomari mainitsi tästä valmentajalle, joka päätti aloittaa erän sillä kokoonpanolla, joka oli kentällä. Sen vuoksi hän käytti normaalin pelaajavaihdon tilanteessa 0-0. Vaihtotapahtumaa ei suoritettu, se vain merkittiin pöytäkirjaan. Myöhemmin Libero korvasi pelaajan #5. Kolme rotaatiota myöhemmin Libero oli paikalla 4, jossa pelaaja #7 tuli hänen paikalleen. Valmentaja pyysi pelaajavaihtoa #5 #7:n tilalle. Kun vaihto oli suoritettu, päätuomari huomasi sen olleen väärin, sillä tämä vaihto oli jo tehty tilanteessa 0-0. Lyhyen keskustelun jälkeen pelikapteenin kanssa hän peruutti jälkimmäisen, "tarpeettoman" vaihdon. Peli jatkui ilman sanktioita. Toimittiinko tilanteessa oikein?	Tuomareiden päätös perua toinen vaihto oli oikein. Ongelma oli, että vaihtoa erän alussa ei suoritettu oikein ja tämän seurauksena valmentaja ja molemmat pelaajat pysäyttivät pelin ilman syytä. Koska ottelu keskeytyi pariksi minuutiksi, olisi joukkueelle pitänyt antaa viivytyssanktio. Tämä on erityistilanne, jossa valmentajan tulisi käyttää vaihdon käsimerkkiä väärinkäsitysten välttämiseksi.

9.7 Laajennetut caset

Päätuomari vihelsi syöttöluvan merkiksi, kun vaihtopelaaja lähestyi vaihtoaluetta. Kirjuri ei huomioinut tuomarin vihellystä vaan painoi summeria. Vaihtopelaaja tajusi olevansa myöhässä ja palasi penkille. Peli pysähtyi ja kentällä ollut pelaaja, joka oli tulossa vaihtoon, meni vaihtoalueelle. Miten tuomareiden tulisi tällaisessa tilanteessa toimia?

Tuomio:

Päätuomarin piti pysäyttää palloralli. Vaikka oikeaa vaihtopyyntöä ei tapahtunutkaan, peli viivästyi kentällä olleen pelaajan takia, joka luuli menevänsä vaihtoon, ja siksi hänen joukkueelleen tuli antaa viivytyssanktio.
Jos päätuomari ei olisi pysäyttänyt peliä, olisi joukkue syyllistynyt sijoittumisvirheeseen aloitussyötön tapahduttua.
Pelaajavaihtomenettelyn mukaisesti kirjurin tulee olla hyvin tarkkana vaihtopyyntöjen suhteen. Oli kirjurin virhe painaa summeria ilman varsinaista vaihtopyyntöä. (Sääntö 15.11.2, 16.1.1)

9.8 Laajennetut caset, ks.4.19

Vaihtopelaaja lähestyi vaihtoaluetta, muttei astunut sille. Päätuomari vihelsi syöttöluvan merkiksi, mutta kirjuri ei katsonut vaihtopelaajan sijaintia tarkasti ja painoi summeria. Vaihtopelaaja huomasi olevansa myöhässä ja palasi penkille. Palloralli ei keskeytynyt. Pallorallin jälkeen verkkotuomari pyysi kirjuria merkitsemään joukkueelle virheellisen katkopyynnön. Toimittiinko oikein?

Tuomio:

Koska palloralli ei keskeytynyt ja virheen teki kirjuri, ei tilannetta voida pitää virheellisenä katkopyyntönä eikä viivytyksenä. Siispä verkkotuomari ei toiminut oikein. (Sääntö 15.10.3a, 15.10.3c)

9.9 Laajennetut caset

Joukkue 'A' pyysi vaihtoa. Vaihtopelaaja oli juuri astunut vaihtoalueelle valmiina pelaamaan ja numerokilpi kädessään, kun päätuomari oli viheltämäisillään syöttöluvan merkiksi joukkueelle 'B'. Sekä kirjuri että päätuomari eivät huomanneet, että pelaaja oli jo sivurajan lähellä. Verkkotuomari heilutti käsiään ja lähetti pelaajan takaisin vaihtopenkille. Päätuomari vihelsi syöttöluvan merkiksi ja palloralli jatkui. Toimittiinko tilanteessa oikein?

Tuomio:

Tilanne on monimutkainen. Vaikka vaihtopelaaja astuikin vaihtoalueelle aivan viime hetkellä, tapahtui vaihtopyyntö kuitenkin oikeaan aikaan, ennen seuraavaa syöttölupavihellystä. Tämän perusteella joukkue ei tehnyt virhettä eikä sitä voida rangaista.
Päätuomarin kuuluu tarkistaa ennen syöttölupavihellystä, haluavatko joukkueet pyytää pelikatkoa. Hän ei ollut riittävän tarkkaavainen, ja laiminlöi velvollisuutensa.
Myöskään kirjuri ei ollut riittävän tarkkaavainen, kun ei havainnut vaihtoalueelle tullutta pelaajaa eikä painanut summeria oikein suoritetun vaihtopyynnön merkiksi.
Verkkotuomarilla on oikeus viheltää vaihtopyynnön merkiksi, jos summeria ei ole tai kirjuri ei tilannetta huomaa.
Päätuomarin paremmalla yhteistyöllä tai verkkotuomarin päättäväisemmällä asenteella tällaiset tilanteet voidaan välttää.

9.10 Laajennetut caset, ks.4.23

Ottelussa joukkue 'B' siirtyi pallon voitettuaan 7-6 johtoon. 'B':n pelaaja #5, joka oli väärällä pelipaikalla, syötti ja 'B' voitti pisteen. Tilanne oli nyt 8-6.
Tekninen aikalisä pidettiin ja sama pelaaja jatkoi syöttämistä kunnes 'B' johti pistein 10-6. Tässä vaiheessa kirjuri huomasi pelaajan #5 olleen väärällä paikalla jonkin aikaa. Päätuomari tuomitsi pallohäviön väärän syöttäjän johdosta ja perui kaikki 'B':n väärän syöttäjän aikana tekemät pisteet. Joukkueen pelijärjestys korjattiin ja peli jatkui kunnes saavutettiin taas erässä 8 pistettä toisen joukkueen toimesta eikä tilanteessa pidetty teknistä aikalisää. Oliko tämä oikein?

Tuomio:

Kyllä. Tekniset aikalisät ovat hyväksytty väline uusinnoille, analyyseille sekä mainostamiselle ja suuri osa niissä esiintyvistä asioista on sovittu etukäteen. Tästä syystä koska tekninen aikalisä pidettiin jo aikaisemmin, ei sitä pidetä ennen kuin jompikumpi joukkue saavuttaa samassa erässä 16 pistettä. (Sääntö 15.4.1)

9.11 Laajennetut caset	Tuomio:
'A':n valmentaja yritti pyytää erän loppupuolella vaihtoa kutsumalla vaihtopelaajansa vaihtoalueelle. Pelaaja ei aluksi kuullut valmentajan kutsua ja saapui siksi myöhässä vaihtoalueelle. Kirjuri painoi summeria ja peli keskeytyi, mutta tässä vaiheessa päätuomari oli jo viheltänyt syöttöluvan merkiksi. Päätuomari peruutti pallorallin, antoi viivytysvaroituksen ja kieltäytyi sallimasta pelaajavaihtoa pelaajalle, joka sillä hetkellä oli vaihtoalueella. Joukkue protestoi tuomiosta. Joukkue 'B' pyysi aikalisää ja sen jälkeen vaihtoa. Sen jälkeen 'A' pyysi pelaajavaihtoa ja tällä kertaa pyyntö hyväksyttiin. Peli jatkui 'A':n voittaessa erän ja koko ottelun. Toimiko päätuomari oikein?	Päätuomari ei toiminut oikein. Ensimmäinen päätös hylätä vaihto viivytyksen vuoksi ja antaa viivytysvaroitus oli oikein, koska valmentaja oli pyytänyt vaihtoa lähettämällä pelaaja vaihtoalueelle. Sen sijaan aikalisän jälkeen tullut 'A':n toinen pelaajavaihtopyyntö oli virheellinen katkopyyntö. Joukkueella ei ole oikeutta pyytää uutta vaihtoa ennen kuin edellisen pyynnön jälkeen on pelattu päättynyt palloralli. Viimeinen vaihtopyyntö tulee evätä rangaistuksetta, ellei joukkue ole aiemmin ottelussa tehnyt virheellistä katkopyyntöä. Virheellinen katkopyyntö merkitään pöytäkirjaan. (Sääntö 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3, 15.11.1.3, 16.1.1, 16.1.2, 25.2.2.6)

9.12 Laajennetut caset, ks. 4.25 ja 4.26	Tuomio:
Vaihtopelaaja astui vaihtoalueelle juuri sen jälkeen kun päätuomari oli viheltänyt syöttöluvan merkiksi. Kirjuri painoi summeria ja peli pysähtyi. Päätuomari huomasi tilanteen ja hylkäsi pyynnön pienellä kädenheilautuksella. Kuitenkin samalla hetkellä sekä vaihto- että vaihdettava pelaaja menivät asianmukaiseen paikkaan suorittaakseen vaihdon. Päätuomari kehotti joukkuetta syöttämään. Syöttöhetkellä verkkotuomari vihelsi syöttävälle joukkueelle sijoittumisvirheen, koska kentällä oli seitsemän pelaajaa. Lyhyen keskustelun jälkeen pallo uusittiin ja päätuomari antoi uuden syöttöluvan. Oliko päätös oikea?	Tämä on tyypillinen esimerkki virheellisestä katkopyynnöstä. Vaihtopyyntö olisi pitänyt hylätä ja koska tilanne aiheutti viivytyksen, olisi tilanteesta pitänyt tuomita viivytyssanktio. Jos viivytyssanktio ei ollut viivytysrangaistus, tilannetta pitäisi jatkaa uudella pallolla. (Sääntö 15.11.1.1). Verkkotuomarilla ei ole oikeutta eikä velvollisuutta viheltää syöttävän joukkueen sijoittumisvirhettä. Jos verkkotuomari tekee niin, on palloralli uusittava. (Sääntö 15.11, 23.3.2.3a, 24.3.2.2, 25.2.2.6)

9.13 Laajennetut caset, ks. 4.29	Tuomio:
Pelaajavaihdon aikana, kun pelaaja #5 oli astumassa kentälle, hän törmäsi pelaajaan #9 siten, että hänen nenästään alkoi valua verta. Pelaajavaihto oli jo merkitty pöytäkirjaan, kun verenvuoto havaittiin kentällä. Miten tilanteessa tulee menetellä?	Ensiksikin tuomarin tulisi pyytää lääkintähenkilökuntaa apuun selvittämään ongelmaa. Mikäli pelaaja voi toipua kohtuullisessa ajassa, peli voi jatkua ilman uutta pelaajavaihtoa. Jos pelaaja ei voi toipua, pitäisi tehdä säännönmukainen pelaajavaihto. Jos säännönmukainen pelaajavaihto ei ole mahdollinen, tehdään poikkeuksellinen vaihto. Vaikka verta vuotavan pelaajan #5 vaihto pois kentältä oli toinen pelaajavaihto samalla pelikatkolla, sääntömuutos mahdollistaa tämän, koska pelaaja #5 on "kentällä oleva pelaaja". (Sääntö 15.11.1.3)

9.14 Laajennetut caset, ks.5.7 Syöttöspesialisti vaihdettiin peliin keskitorjujan tilalle. Kun hän oli syöttänyt, hänet korvattiin Liberolla. Kun Libero siirtyi kiertovaihdon myötä etukentälle, tuli keskitorjuja hänen tilalleen normaalin liberokorvaamisen myötä. Samalla hetkellä valmentaja huomasi, että keskitorjuja oli mennyt peliin sääntöjen vastaisesti, pyysi summerilla normaalia pelaajavaihtoa, jotta voisi vaihtaa syöttöspesialistin keskipelaajaan ja tämä vaihto voitaisiin tehdä laillisesti. Koska päätuomari valmistautunut antamaan syöttöluvan, tulkitsi verkkotuomari vaihtopyynnön virheelliseksi katkopyynnöksi. Toisaalta päätuomari huomasi olevansa valmis antamaan aloitusluvan hetkellä jolloin joukkueella oli väärä pelaaja kentällä. Päätuomari salli asiaankuuluvan vaihdon ja rankaisi joukkuetta viivytysvaroituksella erittäin pienestä ottelun häiritsemisestä. Oliko päätuomarin toiminta oikein?	**Tuomio:** Selvästikin päätuomari oli mestari tuomaroinnin taiteen suhteen. Salliessaan pelaajien pelata peliä vaikka samalla tapahtui pieni häirintä ottelun tuomaristoa kohtaan, päätuomari teki oikean ratkaisun. Joukkueen syyllistyessä vastaaviin virheisiin uudestaan tulee niistä myös seurata sanktioita.

9.15 Laajennetut caset, ks.5.7 Joukkueen 'B' keskitorjujan siirtyessä syöttämään vaihtoi valmentaja hänen paikalleen syöttöspesialistin. Hävityn pallon jälkeen Libero korvasi syöttöspesialistin kentällä. Kun Liberon piti siirtyä kiertovaihdolla etukentälle, juoksi keskitorjuja kentälle hänen tilalleen. Kahden pelatun pallon joukkue 'A' huomasi että liberokorvaaminen oli sääntöjen vastainen, koska keskipelaajaa ei ollut vaihdettu takaisin kentälle syöttöspesialistin paikalle. 'A' protestoi tilannetta. Pää- ja verkkotuomarin lyhyen keskustelun jälkeen 'B':n sallittiin vaihtaa keskitorjuja syöttöspesialistin tilalle ilman rangaistusta. Oliko tuomio oikea?	**Tuomio:** Tuomiossa on kolme osaa. Ensiksi, koska tätä tilannetta ei ole selvästi käsitelty säännöissä, antaa sääntö 23.2.3 päätuomarille mahdollisuuden käyttää asiassa ylintä päätäntävaltaa. Toiseksi, joukkuetta 'B' olisi pitänyt rankaista pallohäviöllä sääntöjenvastaisesta vaihdosta, ja menettääkseen muita pisteitä tulisi sen perustua todisteisiin, mukaan lukien Liberopöytäkirja (Libero control sheet R6). Mikäli sääntöjenvastaisen tilanteen aikana tehdyt pisteet on mahdollista tunnistaa, ne vähennetään joukkueelta 'B'. Jos tunnistus on mahdotonta, ei tehtyjä pisteitä vähennetä. Saadakseen keskitorjujan sääntöjen mukaisesti kentälle, olisi joukkueen 'B' pitänyt pyytää normaalia pelaajavaihtoa. Kolmanneksi, oikea korvaus-/vaihtomenettely tässä tilanteessa on seuraava: Kun oli Liberon vuoro siirtyä etukentälle, hänet olisi pitänyt korvata syöttöspesialistilla. Sen jälkeen keskitorjuja olisi vaihdettu syöttöspesialistin tilalle. Nämä korvaamiset ja vaihdot tulee tehdä saman pelikatkon aikana. (Sääntö 19.3.2.1, 23.2.3)

9.16 Laajennetut caset, ks.5.8 Päätuomari vihelsi syöttöluvan merkiksi. Samalla hetkellä syöttäjä huomasi, että Libero oli poistunut kentältä, mutta hänen korvaamansa pelaaja ei ollut palannut ja siten joukkueella oli vain viisi pelaajaa kentällä. Hän viivytti syöttöään niin pitkään kuin mahdollista ja syötti viimein. Syöttöhetkellä Liberon korvaama pelaaja oli kentällä ykköspaikalla, kun hänen olisi pitänyt olla nelospaikalla. Hän syyllistyi selvästi sijoittumisvirheeseen. Joukkueet pelasivat pallon loppuun, ja se päätyi syöttäneen joukkueen voittoon. Vastapuolen pelikapteeni lähestyi päätuomaria pyytäen selitystä päätökselle pelata pallo loppuun saakka. Hän odotti joukkueensa voittavan pallon syöttäneen joukkueen sijoittumisvirheen vuoksi. Päätuomari hylkäsi vetoomuksen ja pallon lopputulos säilyi ennallaan. Mikä päätuomarin päätöksen olisi kuulunut olla?	**Tuomio:** Tässä tilanteessa tapahtui kolme virhettä. Ensinnäkin päätuomari ei saa viheltää syöttöluvan merkiksi jolleivät joukkueet ole valmiita pelaamaan ja syöttäjällä ole pallo hallussaan. Hänen olisi pitänyt viivyttää vihellystä syöttöluvan merkiksi. Jos se olisi aiheuttanut viivytyksen, syöttävän joukkueen olisi pitänyt saada viivytyssanktio. Toinen virhe oli se, että liberokorvaaminen voi tapahtua ainoastaan ennen päätuomarin syöttölupavihellystä. Kolmas virhe oli se, että syöttävän joukkueen sijoittumisvirhe syöttöhetkellä, joten heidän olisi kuulunut hävitä pallo. Jos Liberon korvaama pelaaja olisi ollut nelospaikalla syöttöhetkellä, olisi pallo pelattu loppuun ja syöttänyttä joukkuetta olisi rankaistu säännön 19.3.2.5 mukaan. (Sääntö 7.5.1, 12.3, 19.3.2.2, 19.3.2.3)

9.17 Laajennetut caset, ks.5.13 Joukkueen ainoa Libero loukkaantui virallisen lämmittelyn aikana. Valmentaja pyysi Liberon uudelleennimeämistä - uudeksi Liberoksi pyydettiin joukkueen kapteenia, joka oli jo merkitty joukkueen ensimmäisen erän aloituskuusikkoon. Päätuomari eväsi pyynnön, koska säännöt kieltävät Liberoa olemasta joukkueen kapteeni tai pelikapteeni. Oliko tuomarin päätös oikea?	**Tuomio:** Päätuomarin päätös oli väärä. Jos joukkueella on kaksi Liberoa, valmentaja voi vaihtaa loukkaantuneen Liberon välittömästi toiseen Liberoon. Jos toinen Liberokin loukkaantuu, valmentaja voi uudelleennimetä uuden Liberon niiden pelaajien joukosta, jotka eivät ole kentällä uudelleennimeämisen hetkellä. Jos joukkueella on vain yksi Libero, ovat vaihtoehdot samat kuin loukkaantuneen varaliberon tapauksessa. Tuomarin päätös kuvaillussa tilanteessa ei ollut oikea. Vaikka onkin totta, että Libero ei voi olla joukkueensa kapteeni eikä pelikapteeni, voi kapteeni luopua asemastaan ja sen suomista oikeuksista ja pelata uudelleennimettynä Liberona. Koska kapteeni oli jo merkitty aloituskuusikkoon, tulisi toimia seuraavasti: 1. Joukkueen kapteeni vaihdetaan tavallisella pelaajavaihdolla toiseen pelaajaan ennen ottelun alkua. 2. Valmentaja pyytää nimitettävän uuden kapteenin. 3. Liberon uudelleennimeäminen. 4. Tuomari pyytää uutta Liberoa pukeutumaan Liberon asuun (tai pukee päälleen uudelleennimettävää Liberoa varten varatun liivin). 5. Pyydetään kirjuria - Uudelleenmerkitsemään alkuperäinen kapteeni uudelleennimetyksi Liberoksi (korvaamaan alkuperäinen Libero) - Merkitsemään uusi kapteeni Näiden merkintöjen yksityiskohdat kirjataan pöytäkirjan huomautussarakkeeseen. (Sääntö 5, 19.1.5, 19.2, 19.3.2.8)

9.18 Laajennetut caset, ks.5.14	Tuomio:
Libero loukkaantui ottelun aikana ja verkkotuomari antoi lääkärille ja häntä avustaneelle valmentajalle luvan astua kentälle tutkimaan loukkaantumisen vakavuutta. He päättivät ottaa Liberon pois kentältä ja lähettää hänen korvaamansa pelaaja takaisin kentälle. Kun Libero oli saatettu pois kentältä, hän ilmoitti toipuneensa ja vaati saada palata takaisin kentälle. Tuomarit sallivat Liberon palaavan kentälle ja jatkavan peliä. Oliko tämä oikein?	Ei, sitä ei olisi pitänyt sallia. Vaikka kyse oli loukkaantumisesta, Libero voitiin korvata myös tavallisella liberokorvaamisella. Liberolla on myös oikeus osallistua otteluun kunnes hänet on julistettu kyvyttömäksi jatkamaan (Sääntö 19.4.2). Sen vuoksi tilanteessa sattui virhe, kun kaksi liberokorvaamista tapahtui ilman, että välissä oli pallorallia. Tämä on virheellinen liberokorvaaminen. Uuden sääntömuutoksen mukaan verkkotuomarin tulisi estää jälkimmäinen korvaaminen ja päätuomarin antaa viivytyssanktio. (Sääntö 19.3.2.1, 19.3.2.8)

9.19 Laajennetut caset	Tuomio:
Valmentaja päätti vaihtaa pelaavan Liberon #7 toiseen Liberoon #1. Hän lähetti toisen Liberon vaihtoalueelle numerokilven #7 kanssa, missä vaihto tehtiin pelaajavaihdon tapaan. Verkkotuomari opasti kirjuria merkitsemään tapahtuman pöytäkirjan huomautussarakkeeseen. Toimittiinko tilanteessa oikein?	Liberojen vaihto olisi pitänyt tehdä Liberon korvausalueella epämuodollisesti, eli ilman numerokilpeä. Libero voi korvata toisen vapaasti, kunhan korvaamisten välillä on palloralli. (Sääntö 19.3.2.1, 19.3.2.2, 19.3.2.4, 19.3.2.8)

9.20 Laajennetut caset	Tuomio:
Libero pelasi sormilyönnillä palloa etukentällä. Pallo meni verkon päälle, missä saman puolen hyökkääjä löi sitä lähes samanaikaisesti vastapuolen torjujan kanssa. Mitä tuomareiden pitäisi ottaa huomioon päätöstä tehdessään?	Libero saa tehdä sormilyönnin etukentällä. Libero saa suunnata pallon vastapuolelle yläkautta. On kuitenkin virhe, jos hyökkääjä toteuttaa hyökkäyslyönnin Liberon etukentällä sormilyönnillä tekemästä passista ja pallo oli kosketushetkellä kokonaan verkon yläreunaa korkeammalla. Hyökkäyslyönti toteutuu, kun pallo ohittaa verkkotason kokonaan tai osuu torjuntaan. Tässä tilanteessa on kolme vaihtoehtoa: • hyökkääjä koskee palloon ensin: hyökkääjä toteutti hyökkäyksen yllä mainituin ehdoin. Joukkue B syöttää seuraavaksi. • hyökkääjä ja torjuja koskevat palloon samalla hetkellä: koska kosketus tehtiin verkon yläpuolella, so. missä molemmilla pelaajilla on oikeus pelata palloa, torjujan samanaikainen kosketus hyökkääjän kanssa on laillinen. Hyökkääjä kuitenkin toteutti hyökkäyksen sillä hetkellä kun torjuja kosketti palloon - tarkoittaen että hän teki hyökkäysvirheen. Joukkue B syöttää seuraavaksi. • torjuja koskee palloon ensin: koska torjuja torjui Liberon laillisen hyökkäyksen, ei tapahtunut virhettä. Hyökkääjän toimintaa on pidettävä torjuntana. Palloralli jatkuu. (Sääntö 19.3.1.4)

9.21 Laajennetut caset	Tuomio:
Joukkueen 'B' valmentaja pyysi aikalisää. Verkkotuomari vihelsi aikalisän merkiksi. Päätuomari ei kuullut verkkotuomarin vihellystä ja antoi 'A':lle syöttöluvan. Verkkotuomari vihelsi uudelleen salliakseen aikalisän. Hämmennyksen keskellä päätuomari antoi 'B':lle viivytysvaroituksen. Myöhemmin samassa erässä 'B':n syöttäjälle annettiin viivytyssanktio. 'B':n toinen viivytyssanktio tarkoitti viivytysrangaistusta, minkä johdosta 'A' sai pisteen. Tämä oli joukkueen 24. piste, joka antoi 'A':lle ottelupallon, jonka he myöhemmin voittivat. Joukkue 'B' protestoi kiivaasti viivytyssanktioita vastaan. Oliko protestointi oikeutettua?	Joukkue 'B' protestoi hyvästä syystä. joukkueita ei pitäisi rangaista tilanteissa, joissa tuomareilla on ollut aito väärinkäsitys. Sen vuoksi ensimmäinen viivytysvaroitus oli todennäköisesti aiheeton. Mikäli asia oli näin, olisi toinen viivytyssanktio johtanut ainoastaan viivytysvaroitukseen, eikä 'B':n protestia olisi koskaan tapahtunut. Toisaalta, 'B':n olisi pitänyt rekisteröidä oikeutensa vastalauseeseen ensimmäisen viivytyssanktion kohdalla. Jättäessään tämän tekemättä he samalla luopuivat oikeudestaan protestoida päätuomarin päätöksiä kohtaan. (Sääntö 5.1.2.1)

9.22 Laajennetut caset	Tuomio:
Ottelun toisessa erässä yleisölle suunnattu tulostaulu ei ollut ajan tasalla. Joukkueen 'A' temperamenttinen valmentaja protestoi heti voimakkaasti kirjurille, tuomareille ja valvontakomitealle. Hän sai tuekseen maansa delegaation johtajan, joka tuli valvontakomitean pöydän ääreen delegaation johtajille varatulta alueelta katsomosta. Päätuomari vihelsi ja pyysi 'A':n pelikapteenin luokseen ja kertoi, että hän rankaisee valmentajaa räikeästä käytöksestä punaisella kortilla. Vaikka pelikapteenin piti ilmoittaa asia valmentajalle, hän ei tehnyt niin. Tästä seuranneessa sekavassa tilanteessa 'A':n valmentajan saama sanktio jäi verkkotuomarilta huomaamatta, eikä sitä merkitty pöytäkirjaan. Tulostaulu korjattiin ja ottelu jatkui, eikä välikohtauksesta tehty mainintaa pöytäkirjaan. Miten tässä tapauksessa olisi pitänyt toimia?	Ensimmäinen virhe oli kirjurin. (Sääntö 25.2.2.1) Toinen virhe oli tulostaulun hoitajan. Kolmas virhe tapahtui, kun varakirjuri ei verrannut tietojaan kirjurin kanssa ja varmistanut, että molemmilla oli oikeat tiedot. (Sääntö 26.2.2.5) Päätuomarin olisi pitänyt varmistaa verkkotuomarin kautta, että käytösrangaistus oli merkitty pöytäkirjaan. (Sääntö 25.2.2.6) Pelikapteenin olisi pitänyt käydä ilmoittamassa käytösrikkomuksesta valmentajalle. Koska hän ei tehnyt niin, olisi hänelle pitänyt antaa sanktio. (Sääntö 21) Valvontakomitea teki virheen salliessaan delegaation johtajan tulla valvontakomitean pöydän luo. Ottelun juryn johtajan olisi pitänyt keskeyttää ottelu ja kutsua tuomarikokous koolle, jotta tilanne olisi saatu selvitettyä. Ottelun juryn johtajan on kutsuttava myös päätuomari sekä erotuomarien delegaatti tuomarikokoukseen. Verkkotuomari voidaan kutsua, mutta hän ei ole äänivaltainen lopullisessa päätöksessä. Muita toimitsijoita, joilla on tietoa asiasta, voidaan kutsua tuomarikokoukseen kertomaan käsiteltävää ongelmaa koskevia tietoja. Katso myös tuomarointiohjeet (Refereeing Guidelines and Instructions). (Sääntö 25.2.2.6, 25.2.2.7)

9.23 Erikoistilanteet	Tuomio:
Joukkueella 'A' oli erän alussa pelaaja #11 kuutospaikalla pelaajan #15 sijaan, joka oli merkitty aloitusjärjestyslipukkeeseen. Tarkistaessaan syöttöjärjestystä verkkotuomari ei huomannut virhettä. Heti tarkastuksen jälkeen Libero korvasi pelaajan #11. Myöhemmin pelaaja #11 palasi kentälle. Ensimmäinen tekninen aikalisä pidettiin 'A':n johtaessa pistein 8-5. Teknisen aikalisän jälkeen pelaaja #11 valmistautui syöttämään. Verkkotuomari näytti väärän pelaajan olevan kentällä ja alkoi selittää tilannetta pelikapteenille ja valmentajalle. Keskustelu kesti pitkään ja myös päätuomari tuli alas telineeltään. Liberopöytäkirjan tarkistuksen jälkeen oli ilmeistä, että pelaaja #11 oli pelissä erän alusta asti. Sen vuoksi päätuomari päätti perua kaikki 'A':n pisteet. 'B':n pisteet pysyivät voimassa ja he saivat syötön tilanteessa 5-0. Muutaman pallon jälkeen 'B' johti pistein 8-5 ja tekninen aikalisä pidettiin uudestaan. Toimivatko tuomarit oikein?	Tilanne on hyvin mutkikas ja siinä tapahtui joitain virheitä. Ensimmäinen virhe tapahtui erän alussa. 'A':n aloituskokoonpano ei ollut syöttöjärjestyslipukkeen mukainen. Verkkotuomari ei huomannut virhettä. Toinen virhe tapahtui teknisen aikalisän jälkeen. 'B':n olisi pitänyt saada ylimääräinen piste rangaistuksena 'A':n sijoittumisvirheestä, joten tilanteen olisi pitänyt olla 6-0 'B':lle. Kolmas virhe oli pitää toinen tekninen aikalisä 'B':n saavuttaessa kahdeksannen pisteen. Jos ottelussa olisi ollut valvontakomitea, olisi ottelun juryn johtajan pitänyt myös tarkistaa aloituskokoonpano, puuttua asiaan ja korjata tilanne.

9.24 Laajennetut caset	Tuomio:
Päätuomari päätti, että joukkue 'B' syöttäisi seuraavaksi. 'B' vaihtoi välittömästi pelaajan #1 pelaajaan #9. Sillä aikaa päätuomari muuttikin päätöstään rajatuomarin näytön perusteella ja antoikin pallon 'A':lle. Tajutessaan tilanteen 'B':n valmentaja pyysi perumaan pelaajavaihdon ja oikaisemaan kokoonpanon. Verkkotuomari salli tämän ja peli jatkui 'B':n 'alkuperäisellä' kokoonpanolla. Toimittiinko tilanteessa oikein?	Koska päätuomari muutti päätöstään, johon pelaajavaihto perustui, on pelin hengen mukaista sallia valmentajan pyyntö. Joukkueen pelaajavaihtojen määrä pysyi ennallaan.

9.25 Laajennetut caset, ks.4.27	Tuomio:
Pallorallin aikana pelaaja loukkaantui siten, että hän vuoti verta. Pallorallin jälkeen päätuomari kutsui hänet luokseen ja käski mennä saamaan hoitoa verenvuodon tyrehdyttämiseksi, koska on kiellettyä pelata verta vuotaen. Hoito kesti noin minuutin. Kun verenvuoto oli lakannut, peli jatkui. Toimiko päätuomari oikein? Oliko tämä oikein?	Ei ole sallittua pelata verta vuotaen, riippumatta loukkaantumisen vakavuudesta. Tuomarien on pysäytettävä peli välittömästi havaittuaan loukkaantumisen ja käskeä häntä saamaan hoitoa. Joukkueen ei ole pakko vaihtaa pelaajaa. Sen vuoksi oli päätuomarilta hyväksyttävä päätös olla antamatta viivytyssanktiota tai pyytää joukkuetta pelikatkoon. **FIVB:n lääketieteellisen komission päätös.**

9.26 Laajennetut caset, ks.3.28 Pelaaja #1 oli valmiina syöttämään. Hänen pelikapteeninsa pyysi vahvistusta oikeasta syöttäjästä. Kirjuri ilmoitti, että pelaaja #6 on syöttövuorossa. Pelikapteeni epäili tätä tietoa ja väitti, että pelaajan #1 pitäisi olla syöttövuorossa. Pelikapteeni ei ollut tyytyväinen ja yrittäessään lähestyä päätuomaria, tämä vihelsi syöttöluvan merkiksi. Hämmennyksen keskellä joukkueelle tuomittiin pallohäviö, koska syöttö ei tapahtunut kahdeksan sekunnin kuluessa syöttölupavihellyksestä. Pöytäkirjasta huomatiin, että joukkueen valmentaja oli antanut virheellisen aloitusjärjestyslipukkeen, jossa oli pelaaja #6 kahdella pelipaikalla. Siinä olisi pitänyt olla #6 ja #1. Pelaajan #1 olisi pitänyt syöttää, kuten pelikapteeni oli otaksunut. Miten päätuomarin pitäisi tilanne tuomita?	**Tuomio:** Tätä tapausta selvittäessä on käytetävä järkeä. Ensimmäisen virheen teki valmentaja antaessaan virheellisen aloitusjärjestyslipukkeen. Tämä yhdistyi verkkotuomarin ja kirjurin tarkkaamattomuuteen. Sen vuoksi joukkuetta ei tule rangaista väärästä syöttäjästä, ja pelaajan #1 tulee antaa syöttää. Toisaalta, valmentajan virhe aiheutti viivytyksen, joten on tuomittava viivytyssanktio. Edelleen, verkkotuomarin tulee pyytää uusi aloitusjärjestyslipuke heti, kun virhe on havaittu ja selvitetty valmentajalle. Tilanne oikaistaan myös pöytäkirjaan. **FIVB:n sääntökomitean päätös**

10 Tabletin käyttö

Huom! Tabletti on käytössä ainoastaan kansainvälisissä otteluissa, joten tämä osio on mukana lähinnä mielenkiinnosta.

10.1 Tabletin käyttö Kolme vaihtopelaajaa astuu vaihtoalueelle. Sen jälkeen kun kirjuri oli huomioinut vaihtopyynnön ja painanut summeria, valmentaja päättikin tehdä vain kaksi vaihtoa. Kuinka verkkotuomarin kuuluu toimia?	**Tuomio:** Tämä on sallittua sillä edellytyksellä, ettei se aiheuta viivytystä. Sen vuoksi verkkotuomari yksinkertaisesti suorittaa vain kaksi vaihtoa. Kirjurin on kuitenkin oltava tarkkana sen suhteen, mitkä pelaajaparit todella vaihdetaan eikä hän saa painaa "accept all" tässä tapauksessa. (Sääntö 15.10.2, 15.10.3a, 15.10.4, 16.1)

10.2 Tabletin käyttö Valmentaja lähetti dataa kahdesta vaihtopyynnöstä. Yksi vaihtopelaaja astui vaihtoalueelle ja toinen oli juuri lähdössä lämmittelyalueelta pyrkien vaihtoalueelle. Montako vaihtoa tulisi sallia?	**Tuomio:** Vaihtopyynnön hetki on pelaajan / pelaajien astuminen vaihtoalueelle. Tässä tapauksessa verkkotuomarin tulee myöntää vaihto vain ensimmäiselle pelaajalle, joka vaihtoalueelle astui. Toinen tapahtuma kuuluu evätä toteutumattomana pyyntönä. Tässä tapauksessa verkkotuomarin tulee myöntää vaihto vain ensimmäiselle pelaajalle, joka vaihtoalueelle astui. Toinen pyyntö evätään erillisenä, ensimmäiseen pyyntöön kuulumattomana. Verkkotuomarilla on kuitenkin tällaisessa tilanteessa oikeus evätä pelaajan pääsy vaihtoalueelle ja siten estää virheellisen katkopyynnön tapahtuminen. Näin toimiessaan verkkotuomari osoittaa hallitsevansa hyvin "tuomaroinnin taiteen". Koska seuraavan pallorallin tulos voi saada valmentajan muuttamaan mielensä, evätyn vaihdon data poistetaan. Jos valmentaja haluaa tehdä uuden vaihtopyynnön tälle pelaajalle, on hänen lähetettävä data uudestaan. Tässä tapauksessa kirjuri hyväksyy vain yhden vaihdon e-score-ohjelmassa, eikä paina "accept all". (Sääntö 15.10.3a, 15.10.3b, 15.11.1.3)

10.3 Tabletin käyttö	Tuomio:
Joukkue "pyysi" vaihtoa siirtämällä dataa tabletilla, ja lähettämällä sitten pelaajan vaihtoalueelle. Koska pelaaja ei ollut valmiina (väärä numerokilpi / ei kilpeä / lämmittelyasussa jne.), hänen joukkueelleen annettiin viivytyssanktio ja vaihto evättiin. Heti kun viivytyssanktio oli kirjattu, joukkue pyysi vaihtoa uudelleen. Oliko sallittua tehdä tämä toinen pyyntö saman pelikatkon aikana?	Vaihtoa ei suoritettu oikein ja siksi se evättiin. Koska ensimmäinen pyyntö evättiin, ei joukkueella ollut lupaa pyytää toista peräkkäistä vaihtoa saman pelikatkon aikana. Vähintään yksi päättynyt palloralli on oltava välissä, ennen kuin sama joukkue voi pyytää uutta pelaajavaihtoa. Mikäli kuitenkin jompikumpi joukkueista saisi rangaistuksen tässä kohdassa, niin se katsottaisiin päättyneeksi palloralliksi. (Sääntö 15.3.2)

10.4 Tabletin käyttö	Tuomio:
Joukkue oli lähettänyt tabletilla tiedon pelaajavaihdosta; pelaaja oli astunut vaihtoalueelle, kirjuri oli painanut summeria - mutta pelaajalla oli "väärä" numerokilpi. Hän sähelsi hakemaan oikeaa kilpeä. Päätuomari antoi viivytyssanktion, mutta salli vaihdon. Toimiko päätuomari oikein?	Päätuomari ei toiminut oikein. FIVB:n, maailmatason ja virallisissa otteluissa, vaihtopelaajan on astuttava vaihtoalueelle oikean numerokilven kanssa. Sen vuoksi vaihtopyyntö on evättävä ja annettava joukkueelle viivytyssanktio. On mahdollista, että väärällä numerokilvellä ilmaistu pelaajavaihtokin olisi ollut sallittu, joten kirjuri ei välttämättä ollut väärässä painaessaan summeria. (Sääntö 15.10.3a, 16.2)

10.5 Tabletin käyttö	Tuomio:
Valmentaja siirtää dataa pelaajavaihtoa varten, mutta pelaaja astuu vaihtoalueelle vasta juuri ennen kuin päätuomari viheltää syöttöluvan merkiksi. Pitäisikö verkkotuomarin sallia vaihto?	Yleensä tämä tapaus on tyypillinen esimerkki virheellisestä katkopyynnöstä: evätään ja annetaan pelin jatkua. Jos peli kuitenkin keskeytyisi tämän pyynnön takia (esim. kirjuri painaisi summeria, kentällä oleva pelaaja menisi vaihtoalueelle odottamaan tuomarin päätöstä jne.), olisi kyseessä viivytys. Vaihtoa ei tule myöntää, ja tilanteesta annetaan viivytyssanktio. Kirjurin ei kuulu painaa summeria jos päätuomari on viheltänyt pilliin. (Sääntö 15.10.3a, 16.2)

10.6 Tabletin käyttö	Tuomio:
Pelaaja loukkaantui ja hänet piti vaihtaa poikkeuksellisella vaihdolla. Saman pelikatkon aikana joukkue siirsi dataa ja lähetti pelaajan vaihtoalueelle - eli he pyysivät pelaajavaihtoa saman pelikatkon aikana. Verkkotuomari salli vaihdon. Oliko verkkotuomari oikeassa salliessan vaihdon?	Kyllä, päätös oli oikea. Ensimmäinen pelaaja oli pakko vaihtaa poikkeuksellisella vaihdolla loukkaantumisen vuoksi. Joukkueella oli edelleen oikeus pyytää pelaavaihtoa samalla pelikatkolla. (Sääntö 15.7)

10.7 Tabletin käyttö	Tuomio:
Joukkueen lähettämään aloitusjärjestykseen merkitty pelaaja loukkaantui ennen ottelun alkua. Voidaanko hänet vaihtaa ennen ottelun alkua?	Kyllä, mutta se kuuluu tehdä muodollisesti vaihtokäsimerkkiä näyttäen (valmentaja ja verkkotuomari siten, että kaikki ymmärtävät tilanteen) ja merkitä pöytäkirjaan tavallisena pelaajavaihtona. (Sääntö 7.3.2, 7.3.4)

10.8 Tabletin käyttö	Tuomio:
Pelaaja astui vaihtoalueelle, mutta dataa ei ollut siirretty. Miten tilanne hoidetaan?	Koska dataa ei ole, on kyseessä tyypillinen virheellinen katkopyyntö: evätään ja annetaan pelin jatkua. Kirjurilla ei ole mitään hyväksyttävää, joten hän ei voi painaa myöskään summeria.

11 Erikoistilanteita Suomesta

Liitteenä erikoistilanteita Suomesta joita työryhmä on kirjannut mukaan ja tarkistettu Jarmo Salosen toimesta. Näitä tilanteita toivottaisiin lisää kokemusten jakamiseksi.

11.1 Pelin häiritseminen	Tuomio:
'A':n pelaaja otti pallon huonosti vastaan, jolloin pallo lensi verkkoa kohti. Samalla hetkellä verkon toisella puolella 'B':n pelaaja veti verkon lähellä pallon kohdalla kätensä koukkuun rintakehän korkeudelle tekemättä torjuntayritystä, vaan saadakseen pallon osumaan verkon läpi käsiinsä jolloin se kimmahti suoraan lattiaan. Normaalistihan pallo voisi olla verkosta vielä pelattavissa. Miten tuomareiden tulisi toimia tässä tilanteessa?	Päätuomari totesi 'B':n pelaajan häirinneen 'A':n peliä ja vihelsi verkkovirheen 'B':n pelaajalle ja pallon 'A':lle. Ottelun jälkeisessä keskustelussa päätuomari totesi tuon kaltaisen verkkovirheen viheltämisen kuuluvan nimenomaan päätuomarille verkkotuomarin sijasta.

11.2 Ulkopuolinen häirintä	Tuomio:
Kesken kiivaan pallon pallopoika vieritti palloa vapaa-alueella toisilleen ja pelaaja ottaessaan vaihtoa iskulyöntiin keskeytti suorituksensa ja jäi ikään kuin automaattisesti odottamaan uutta palloa. Miten luulet ottelun päätuomarin toimineen tilanteessa?	Päätuomari totesi tilanteessa, että vapaa-alueelle ja peliin kuuluvat olennaisena osana tuomaristo, penkit, tuomaritelineet yms. kuten myös pallopoikien vierittämät pallot vapaa-alueella kuten itse pallopojatkin. Jos pelaaja häiriintyy tilanteesta, niin sille ei voi mitään eikä palloa ainakaan siinä tilanteessa uusittu. Tietenkin jos jatkuvasti näin käy tai jos pallo tulee kentälle, on asia ehkä hieman toinen. Tämä ei siis ole mikään päätetty asia, vaan tilanne joka päättyi näin ja antaa ehkä hieman ajateltavaa.

11.3 Verkkotuomarin tehtävät	Tuomio:
'A':n passari hyppäsi kakkospaikalta ilmaan ja jujutti pallon jyrkästi 'B':n kenttään. Juju oli erittäin nopea ja pallo osui lattiaan ennen kuin passari alas pudotessaan osui vielä ilmassa ollessaan verkkoon. Verkkotuomari näki tilanteen selvästi sekä myös pallon joka jujutettiin nelospaikalle. Tilanteessa verkkotuomari, huomatessaan että pallo osui ensin lattiaan ennen kuin passari verkkoon, viivytteli hieman vihellystään jotta päätuomari ehtii viheltää pallon kuolleeksi koska se tapahtui ennen verkkovirhettä. Samoin tilanteessa päätuomari hieman häkeltyi koska verkkotuomari ei viheltänyt verkkovirhettä eikä viheltänyt välittömästi. Miten tuomarit toimivat ja miten olisi pitänyt toimia?	Ensisijainen virhe tapahtui siinä, että tuomarit eivät hoitaneet omia tehtäviään vaan verkkotuomarin katse harhautui seuraamaan pallon kulkua ja päätuomarin katse ehkä jäi seuraamaan verkkotilannetta liian kauaksi aikaa. Kun pää- ja verkkotuomari pidättäytyvät omissa säännöissä mainittuihin tehtäviinsä ei em. ongelmaa olisi tapahtunut. Ohjeena on annettu, että tuomarin on vihellettävä välittömästi virheen tapahduttua. Tätä ohjetta noudattaen tulee aina ensiksi tapahtunut virhe tuomituksi. Tuomarin tehtävänä on tuomita ottelu mahdollisimman tarkasti sääntöjä noudattaen. Sääntöjen oikea soveltaminen edellyttää, että erotuomari hallitsee säännöt virheettömästi ja soveltaa niitä ottelutilanteessa oikein ja päättäväisesti, ei tehden omia päätelmiään urheilullisista ratkaisuista.

11.4 Pallon pelaaminen vastustajan puolella	Tuomio:
'A':n passari haki palloa tiikerillä keskirajan tuntumasta. Tilanteessa pallo oli verkon alla yli puoliksi 'B':n kenttäpuolella mutta passari sai silti pallon lyötyä takaisin 'A':n pelaajille vaikka hänen kätensä olikin lyöntihetkellä ilmassa 'B':n ilmatilassa. Päätuomari vihelsi pelin poikki puuttumisesta peliin vastustajan kenttäpuoliskolla. Toimiko hän oikein?	Päätuomari toimi tilanteessa väärin. Verkon alla on pallo pelattavissa niin kauan kunnes se kokonaisuudessaan ohittaa verkkotason. Sen sijaan jos passarin käsi olisi osunut 'B':n pelaajaan olisi silloin verkkotuomarin kuulunut viheltää virheellinen verkon alitus.